Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...й 1921 оной ... 21-hээ гарана | № 251 (15874) | 1981 оной ноябриин 1, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Республикымнай ажалай үдэр

...ОЛЗОРҺООНЬ УРИДШАЛАН

...хэ Октябриин социалис революциин 64 ...ойе нэрэтэй солон... уттахын тула ... дотор дэлгэрһэн ...с мүрысөөндэ ...ы Ильича» сов... hаалишад, мал ...шал ехэ амжалта ... Тэдэнэр арбан ... табан жэлэй ... жэлэй түсэ... ...өөр хахад һараар ...үргэбэ.

...хи hү hаалиин ... коллективүүд ...Үдын hүнэй ком... ...а үнгэрһэн үе соо ...нта 7584 центнер ...згаа. Энэнь жэ... ...сэбһөө 194 центнер ехэ болоно. Энээ... үнгэрһэн жэлэй ...еынхитэй сасуулха... ...6 цетнерээр ехэ

Совхозой hү hаалиин фермэнүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Гильбэрэй hү hаалиин фермын коллектив түрүүлжэ ябана. Тус фермые олон жэлэй туршада Дымбрынжап Будажаповна Раднаева ударидажа ябадаг юм. Тэрэ хүдэлмэреэ hайнаар эмхидхэжэ, бүхы коллективэйнгээ хүсэл оролдолго үндэр бүтээсэтэ ажалда элсүүлжэ ябадаг хүн. Тиимэл хадань коллективэйнь хүдэлмэри урагшатай ябана. Тус фермын коллектив hү hааха байгша онойнгоо түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргээ. Фермын hаалишад Надежда Базарова, Бутыд Бадмаева, Розалия Базарова баһал hү hааха жэлэйнгээ даабарине дүүргэжэ, совхоз соогоо үнеэн бүриһөө эгээл ехэ hү hааһан байна. Тэдэнэр үнгэрһэн үе соо үнеэн бүриһөө 1740 — 1809 килограмм hү hаагаа юм. Тэрэшэлэн совхозой бэшэшье hаалишад шэн зоригтойгоор хүдэлжэ байнхай.

Мүнөө эндэхи совхозой hү hаалиин фермынхид малайнгаа үбэлжэлгэдэ түлэг бэлдэжэ байнхай. Тэдэнэр Сэлэнгын районой Тельманэй нэрэмжэтэ совхозой hаалишадай үүсхэл халуунаар дэмжэжэ, үбэлэйшье үелэ малайнгаа ашаг шэмэ доошолуулхагүй гэжэ шиидээ.

А. НАГАСЛАЕВ.

Улаан-Үдын район.

УЛАМ ЭРШЭДЭНЭ

Агуусхэ Октябриин hайндэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө мүрысөөн Хоринин районой леспромхозуудай коллективүүдэй дунда үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Үдэр ошохо бүри энэ hайндэр дүтэлжэ, мүрысөөнэй эршэ улам шангадана.

Жэлэй эхиһээ социалис мүрысөөнэй тугые дээрэ үргэжэ ябаһан Хандагайн леспромхозой коллектив шалгаржа, муу бэшэ үрэ дүн туйлаа. Тус коллектив байгша оной үнгэрһэн юһэн hарын түсэбые 105,6 процент дүүргэжэ, КПСС-эй райком, райсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн юм. Энээгээр урмашаһан эндэхи модошод эдэ үдэрнүүдтэ улам эршэтэйгээр хүдэлжэ, hайндэрэй урдахи мүрысөө толгойлһон зандаа.

Районой модо бэлдэхэдэг бригадануудай дундаһаа гурбадахи кварталда Хүрбын леспромхозой С. И. Лалетинэй ударидадаг бригада түрүүлжэ ябана. Тус бригадын гэшүүд квартал соо 5482 кубометр модо бэлдэхэжэ, даабаринаа 121,8 процент дүүргээ юм. Жэлэй эхиһээ бүхыдөө 36.348 кубометр модо бэлдэхэжэ, түсэбөө мүн лэ үлүүлээ. Хоёрдохи hууринда энэл леспромхозой В. Е. Мартыновай толгойлдог бригада ябана.

Модо зөөдэг машинануудай дундаһаа Хүрбын леспромхозой А. З. Костюк гэгшын экипаж шалгаран гараа. Тус экипаж гурбадахи кварталда 2387 кубометр модо зөөһэн байна. Энэл леспромхозой В. И. Жилин, А. И. Иванов гэгшэдэй экипажнууд баһал оролдосотой hайнаар ажаллана.

Манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Валентина Ошоровна Нахапцакова гуша гаран жэлдэ малшанаар хүдэлжэ, айхабтар ехэ дүй дүршэл олоһон ааб даа. Энэ хугасаа дотор олон залуушуулые өөрынгөө ажалай зүргэдэ гаргажа, һурган хүмүүжүүлэгшэ гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэл ёһоороо хүртэнхэй. Тэрэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб Агуусхэ Октябриин 64 жэлэй ойдо дүүргэхэ гэһэн социалис уялгаа амжалтатай бэелүүлжэ байнхай.

И. ДРИГЕНОВЭЙ фототекст.

ГАБШАГАЙШУУЛ ШАЛГАРНА

Шэнэ табан жэлэй түсэбүүдые эршэтэ ажалаараа бэелүүлхэ гэһэн коммунис партиин уряае халуунаар дэмжэһэн республикын хэлхеэ холбооной управлениин коллективүүд байгша онойнгоо социалис уялгануудые нэрэ түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна.

Үйлэдбэридөө техникын шэнэ туйлалтануудые нэбтэрүүлэн, түрүү онол арга үргэнөөр хэрэглэжэ байһан республикын радиотелевизионно центрэй хүдэлмэришэд амжалтануудые туйлана. Түрүүшын кварталай социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр Б. Ц. Цырендондоковой хүтэлбэрилдэг энэ коллектив КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, профсоюзуудай областной соведэй болон ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн юм. Бүхэроссин хэлхеэ холбооной предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хабаадахадаа энэ коллектив хоёрдохи кварталда мүн лэ hайн дүнгүүдые туйлажа, шанда хүртэһэн. Һаяхан гурбадахи кварталай социалис мүрысөөнэй дүнгүүдэй согсологдоходо, радиотелевизионно центрэйхид республикынгаа дамжуулгын Улаан тугта дахинаа хүртэбэ. Энэ коллектив гурбадахи кварталда олзо оруулха түсэбөө 105,1, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгээ—106,1 процент дүүргээ. Республикын хүн зонийе телевизионно дамжуулгаар хангалгые үргэдхэжэ, энэ жэлдэ «Экран 4М» түхэлэй арбан түхеэрэлгэ ашаглалгада оруулһан байна. Тиигэжэ Хяагта хотын ажалшад Москваһаа телевизионно дамжуулгын хоёрдохи программые харадаг болоо.

Почто шэрэдэг отделениинхид эршэмтэй hайнаар хүдэлжэ, социалис уялгануудаа урагшатай дүүргэнэ. 2-дохи кварталай Бүхэроссин социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр энэ коллективтэ гурбадахи мүнгэн шан барюулагдаа.

БАМ шадар ажаһуудаг хүн зониие хангадаг республикын хэлхеэ холбооной эмхи зургаанууд мүн лэ амжалтатай хүдэлмэрилнэ. Хэлхеэ холбооной Хойто-Байгалай узелай коллектив 1981 ондо Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хоёр дахин түрүү hуури эзэлээ.

Агуу октябриин 64-дэхи ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ республикымнай хэлхеэ холбоо... ...ролсоод, эдэ үдэрнүүдтэ энэ жэлэйнгээ уялгануудые дүүргэһэн тухайгаа элидхэнэ.

Улаан-Үдын электротехническэ хэлхеэ холбооной узелай, Мухар-Шэбэрэй линейно-техническэ хэлхеэ холбооной цехэй коллективүүд жэлэй түсэбүүдые дүүргэһэн тухайгаа мэдүүлээ. Арбан hарын туршада хэлхеэ холбооной Загарайн узелай телеграфна болон телефонно таһаг жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэһэн байна. Хэлхеэ холбооной Хоринин узелай линейно-техническэ 1-дэхи участогай электромонтернуудай бригада жэлэйнгээ түсэбые мүн лэ дүүргэнхэй.

Октябриин нэгэндэ Улаан-Үдын телеграфно-телефонно станциин 12 хүдэлмэришэн жэлэйнгээ даабари дүүргээд, ерэхэ жэлэй түсэбөө хүдэлмэрилжэ байна. Социалис мүрысөөндэ шалгаржа ябаһан телеграфистнуудай дунда Л. С. Абагалдаева, М. Ю. Аверина, Ф. Ф. Бальбурова, Г. Ц. Бальжанова, М. Л. Багина, Н. Н. Рантина, М. А. Устинов гэгшэдые нэрлэжэ болоно.

Улаан-Үдын почтамтын 48 хүдэлмэришэд жэлэйнгээ түсэбүүдые урид дүүргэнхэй.

Һаяхан Прибайкалиин районой хэлхеэ холбооной узелай коллектив Агуу Октябриин хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэбэ.

Мүнөө үедэ республикымнай хэлхеэ холбооной коллективүүд жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоонь урид түгэсхэхые оролдожо, СССР-эй профсоюзуудай XVII съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула габшагай ажалай вахтада жагсанхай.

М. ДАРБЕЕВА,
хэлхеэ холбооной үйлэдбэрилгын-техническэ управлениин экономист.

ШАДАБАРИИН АШААР

Һүүлэй хэдэн жэлдэ удаагуур Кома тосхоной отделениин огородшод капустын үндэр баян ургаса абадагаараа суутай болонхой.

Жэшээнь, нёдондо эндэхид гектар бүриһөө 277 центнер капуста ургуулжа, РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын хүндэлэлэй вымпел болон мүнгэн шанда хүртөө һэн.

Дүршэлтэй бэрхэ огородшон Любовь Васильевна Полицай гэгшын хүтэлбэрилдэг звено энэ жэлэй гандуу уларилтай байһан зунай эрхэ байдалдашье hайн ургаса абажа, «Прибайкалец» колхоздоо, бүхы район соо эрхимлэбэ. Тэдэнэр лаажа байдаг бүхы газарайнгаа гектар бүриһөө 260 центнер капуста хуряажа шадаа.

Иимэ hайн ургаса абахын түлөө звеногой гэшүүд, шадамар бэрхэ огородшод П. И. Симонова, В. И. Зимирева, О. И. Усольцева, В. В. Уреметова гэгшэд ехэхэн оролдолго гаргаа. Эдэнэр диилэнхидээ энэ звенодо арба шахуу жэлдэ таһалгаряагүй хүдэлһэн хүнүүд.

Ю. ГУТОРОВ.

Прибайкалиин район.

...ВЕТСКЭ СОЮ-
...ЭРХЭТЭД!
...ИН ШЭНГЕЭР,
...ММУНИС
...ОР АЖАҺУУ-
...АЖАЛЛАЖА,
...СЭЖЭ ҺУРАГ-
...ПСС-эй XXVI
...ЭДЫН ШИИД-
...ЭРИНҮҮДЫЕ
...ҮҮЛХЭБДИ!

(...ССС-эй ЦК-гай Уряанууднаа)

...ДЭР БҮХЭНДЭ ЭРШЭМТЭЙГЭЭР

...н нэгэдэхи табан ... эхиһээ хойшо ма... ...вхозой малшад ажа... ...гол һалбари — мал ... муу бэшэ үрэ дүн ... байна гэжэ тэмдэг... ...даһан бии.

...йлан хэлэбэл; байгша ...үнгэрһэн юһэн hарын ... совхоздо мал ажа... бүхы продуктнуудые ...рилгэ, гүрэндэ ху... ... нёдондоной энэ ... орходоо нилээд ...үлэгдэе. Тиигэжэ ...гүрэндэ мяха худал... ...рбан кварталай тү... 156 процент, ноохо— ...процент дүүргээбди. ... хамта тугал, хурь... ...агадшье үнгэрэгшэ ...һээ һураггүй олон

...бүтэдын ашаар байг... ...о бүхы адууhа малай ...олгойе олошоруулха ... үлүүлэн дүүргэхэ. ...түсэбһөө гадуур 100 ... мяха гүрэндэ худал... ...гатай байнабди.

...ын тэды амжалтануудтубхын түрүүн фермэ, ...үүдэй коллективүүдэй. ... олон малшадай ... шангаар, эдэбхи ... ехэтэйгээр хүдэлһэ... ...зар туйлагдаа гэ... ... тушаа хэдэн ба... ...о тоо, баримтануудые ...аа байна.

...элхэдэ, Амгалантын ...ннин фермые (зоо... ...ь С. М. Цыремпи... ...олсолон нэрлээ. Энэ ...тив hү hааха жэлэй ... кварталай түсэбые ...оонь урид дүүргээ ...лэй үнгэрһэн арба ... эндэ үнеэн бүриһөө ...зэргээр 1800 шахуу ...рхим hүн hаагдаа. ...ешье октябрь hарада ...бүхэнһөө дунда зэр... 190 гаран килограмм hү абажа шадаа. Эдэнэр hүүлэй хоёр hарада район дотороо социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Өөһэдынгөө арга боломжые хаража үзөөд, гүрэндэ hү худалдаха жэлэй түсэбые болзорһоонь хоёр hараар урид дүүргэжэ, даабариһаа гадуур 250 центнер сагаан эдеэ, үйлэдбэрилхэ зорилго эндэхид урдаа табинхай.

Манай түрүү малшад, hаалишад, хонишод ажалдаа бүришье эрхим hайн үрэ дүнгүүдые туйлан, Агуу Октябриин hайндэрые угтажа байна. Һаалишад Л. Н. Корнилова, М. Б. Ширапова гэгшэд жэлэй эхиһээ хойшо тус тустаа үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2008—2100 гаран килограмм hү hаагаа. Эрхим хонишод М. И. Бузина, Х. Р. Мурдонова, Б. Г. Гатапова гэгшэд энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 100 — 105 хурьга тулжүүлээд, хонин бүриһөө дунда зэргээр 4—4,1 килограмм хүрэтэр ноохо хайшалһан байна. Мүнөө жэлдэ 8 ахалагша хонишоднай зуун эхэ хонин бүриһөө 100-hаа дээшэ хурьга абажа, томо болгоо юм.

Үхэр, тугалнуудай шэгнүүр ехээр нэмээһэн, малаа нэгэшье гарза хоролтогүйгөөр харууһалжа байһан малшад манайда баһал олон. Тэдэнэй дундаһаа үхэршэн Л. М. Костюк, тугалшад Ц-Н. Н. Цыдыпова, Д. Г. Намдакова гэгшэдые нэрлэхэ шухала.

Тээсгэн ажахын малшадай коллективүүдтэ суглаанууд боложо, тэндэ сугларгашад, Агуусхэ Социалис революциин 64-дэхи алдарта ойе ажалай ямар бэлэгтэйгээр угтахабибди, малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэй hайнаар үнгэргэхын тула юу хэхэбибди гэжэ дэлгэрэнгыгээр зөөрэлдөө, тодорхой хэмжээнүүдые хараалаа. Мүн коллектив, хүн бүхэн дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаа һэн.

Түбхын түрүүн республика дотороо мүрысөө үүсхэһэн Сэлэнгын районой Тельманэй нэрэмжэтэ совхозойхидой жэшээгээр хүдэлжэ, үбэлжэлгын үедэ адууhа малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, мяха, hү гүрэндэ худалдаха hара, квартал бүхэнэй түсэбые, даабариня заатагүй дүүргэжэ байха, малайнгаа тоо толгойе олошоруулхын түлөө тэмсэхэ гэжэ манай малшад баһал шиидэбэ.

Жэшээлхэдэ, байгша оной дүрбэдэхи кварталда ажахыгаараа үнеэн бүриһөө 350 килограммhaa бага бэшэ hү hааха, тиихэдэ ерэхэ жэлэй түрүүшын хахадта үнеэн бүриһөө 900 килограмм гэхэ гү, али 1981 оной энэ үеынхитэй сасуулхада, 50 килограммаар ехэ hү hааха гэһэн зорилго табигдана. Тиигэжэ шадаа hаа, ерэхэ жэлэй түрүүшын хахадта бүхыдэнь 4200 центнер hү hаажа, даабариня болзорһоонь урид дүүргэхэ аргатайбди.

Мүнөө үбэлжэлгын эхилһэн түрүүшын үдэрһөө үнеэдэй hү шэмые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые абанабди. Фермэнүүдтэ бүхы тэжээл hайса буйлуулагдажа үнеэдтэ эдюулэгдэнэ.

Тэрэшэлэн үбэлэй hарануудта 200 гаран үхэр хаагаад шахажа, тэдэнэйнгээ тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдэ 800 граммhaa бага бэшээр нэмээхэ ёһотойбди. Тиигэбэл эдэ малай олонхинь тус тустаа 3,5—3,6 центнер шэтнүүртэй, эрхим тарган бэлгогдожо, мяханай комбинадта ябуулагдаха зэргэтэй.

Хэнэйшье мэдэхээр адууhа малые hайнаар үбэлжүүлхэ, тэдэнһээ ашаг шэмэ ехээр абахын тула, нэн түрүүн үбһэ тэжээл элбэгтэй байха, мүн тэрэнээ зүбөөр эдюулхэ хэрэгтэй ааб даа. Энэ жэлдэ совхоздо бүхыдөө 20,4 мянган центнер үбһэн, һолоемон суглуулагдажа абтанхай. Мүн 2360 тонно силос, 6000 центнер сенаж, 300 тонно витаминтай ногооной гурил бии.

Эдэ тэжээлые тиимэшье элбэг ехэ гэхын аргагүй. Гэбэшье энээнэйнгээ грамм, килограмм бүхэниие шанаржуулжа, уридшалан буйлуулжа, хэршэжэ, холижо, нарин рационой ёһоор малдаа эдюулбэл, үбэлжэлгые муу бэшээр үнгэргэхэ, продукци абаха түсэбөө дүүргэхэ гүйсэд аргатай байнабди.

Урдаа табиһан ехэ зорилгоёо нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын тула малшан, мэргэжэлтэ, мал ажалда хабаатай хүн бүхэн өөр өөрынгөө харюусалга, уялгые hайн ойлгожо, үдэр бүхэндэ эршэмтэйгээр, бүхы арга боломжоёо элсүүлэн хүдэлхэ болоно. Малшадай дунда социалис мүрысөө ашаа үрэтэйгөөр, үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрүүлхын, хүн зоной дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри хэзээ хэзээнэйхиһээ hайчаар ябуулха хэрэг совхозой дирекци, партком болон профсоюзай комсомолой организацинуудай үдэр бүриин анхаралда байна.

П. ЗАХАРОВ
Хоринин районой «Георгиевский» совхозой директор.

ТАСС шэнэ һонин

„ВЕНЕРА-13" ГЭЖЭ АВТОМАТ СТАНЦИ ПЛАНЕТЭНҮҮД ХООРОНДЫН ЗАМДА ГАРГАГДАА

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

Замбуулинай дайдые, Наранай аймагай планетэнүүдые шэнжэлхэ программатай зохилдуулан, «Венера-13» гэжэ планетэнүүд хоорондо ниидэхэ автомат станци 1981 оной октябриин 30-да Советскэ Союзһаа дэгдээгдээ.

Үүрэй Солбонииие шэнжэлжэ үргэлжэлүүлхэ гол зорилготой энэ станци замбуулинда гаргагдаба. Тус станциин Газар — Үүрэй Солбон гэһэн замаар ниидэхэ үедэнь замбуулинай дайдын рентгеновскэ, гамма-элшэнүүдэй сасаралга, суранзанай хүреэнүүдые шэнжэлхээр, Наранай һалхи, замбуулинай элшэнүүд ба планетэнүүд хоорондын плазмые тодорхойлон тайлбарилхаар түсэблэгдэнэ. Совет научна аппаратураһаа гадна, мүн Франциин ба Австриин мэргэжэлтэдэй бүтээһэн приборнууд станци дээрэ тодхогдонхой.

«Венера»-13» гэжэ станци Газарые тойрон ниидэдэг хэмэл ододой дундуур замһаа планетэнүүд хоорондын замда гаргагдаа. Баллистическэ тодорхойлолгын мэдээнүүдэй ёһоор, станциин ниидэхэ замай параметрнүүд хараалагдаһанда дүтэрхы байна. Станци 1982 оной мартада Үүрэй Солбоной оршон тойрондо хүрэхэ ёһотой.

«Венера-13» станциин оньһон түхеэрэлгэнүүд ба научна аппаратура hаадгүй хүдэлнэ.

О. Ю. ШМИДТЫН ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Советскэ Союзай Герой, академик Отто Юльевич Шмидт Совет Эхэ ороной аршэнжэлэгшэ гайхамшаг мэргэжэлтэ, патриот, гүрэнэй ба олониитын ажал ябуулагша, Арктикые шэнжэлхэ ба ашаглаха хэрэгтэ хубитаяа тон ехээр оруулһан томо эрдэмтэ гэлсүүлэн, мүнөө сагай хүнүүдэй дурасхаалда үлэхэ. Тэрэнэй 90 наһанай ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан Эрдэмтэдэй московско байшанда октябриин 30-да болобо.

О. Ю. Шмидтын ажаябадал, ажал ябуулга тухайда элитэ мэдээжэ эрдэмтэд, Арктикые шэнжэлэгшэд, соёлой ажал ябуулагшад хөөрэбэ. Тэдэнэй тэмдэглэһэн, полярна нэлэнхы дайдые, Памирай хада уулануудые шэнжэлгэ, алгебрын, геофизикын талаар онсо һонирхолтой тодорхойлгонууд, Газар дэлхэйн анхан хайшан гээд бии болоһон тухай үрэ түгэс бодомжонууд эрдэмтын нэрые суутай болгоо.

(ТАСС).

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудые бүридхэлдэ абаһан тухай һунгуулиин окружной комиссинуудай МЭДЭЭСЭЛ

УЛААН-ҮДЭ ХОТЫН ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОНОЙ ҺУНГУУЛИИН ЧАЙКОВСКО 18-дахи ОКРУГ

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта тухай» Буряадай АССР-эй Хуулиин 39, 41, 57-дохи статьянуудай үндэһөөр һунгуулиин окружной комисси ингэжэ тогтообо:

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Улаан-Үдэ хотын Железнодорожно районой һунгуулиин 18-дахи Чайковско округоор Ажалай Улаан Тугай ордентэ Улаан-Үдын авиационно заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон алба хаагшадай коллективүүдэй, Улаан-Үдэ городой 46-дахи дунда һургуулиин багшанарай болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн **Басаев Геннадий Доржиевичые,** 1928 ондо түрэһэн, Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг, КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой хоёрдохи секретарине Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадай бүридэлдэ абаха.

Улаан-Үдэ хотын Железнодорожно районой һунгуулиин Чайковско 18-дахи округоор Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Басаев Геннадий Доржиевичые һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

КАБАНСКЫН РАЙОНОЙ ҺУНГУУЛИИН ТРЕСКОВСКО 100-дахи ОКРУГ

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта тухай» Буряадай АССР-эй Хуулиин 39, 41, 57-дохи статьянуудай үндэһөөр окружной комисси ингэжэ тогтообо:

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Кабанскын районой һунгуулиин Тресковско 100-дахи округоор туршалга-үйлэдбэрилгын «Байкальское» ажахын хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай коллективһээ дэбжүүлэгдэһэн **Антонов Слава Михайловичые,** 1940 ондо түрэһэн, Улаан-Үдэдэ ажаһуудаг, Главбурятстройн начальнигые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадай бүридэлдэ абаха.

Кабанскын районой һунгуулиин Тресковско 100-дахи округоор Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Антонов Слава Михайловичые һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

КАБАНСКЫН РАЙОНОЙ ҺУНГУУЛИИН ПОСОЛЬСКО 105-дахи ОКРУГ

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта тухай» Буряадай АССР-эй Хуулиин 39, 41, 57-дохи статьянуудай үндэһөөр һунгуулиин окружной комисси ингэжэ тогтообо:

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Кабанскын районой һунгуулиин Посольско 105-дахи округоор Кабанскын загаһа үсхэбэрилгын заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон алба хаагшадай зүгһөө, «Байкал» колхозой колхознигуудһаа Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн **Хмелев Алексей Ивановичые,** 1928 ондо түрэһэн, Кабанск һууринда ажаһуудаг, КПСС-эй Кабанскын райкомой нэгэдэхи секретарине Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадай бүридэлдэ абаха.

Кабанскын районой һунгуулиин Посольско 105-дахи округоор Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ депутадта кандидат Хмелев Алексей Ивановичые һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

ҮНДЭР УРГАСА УРМАТАЙ

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын намарай ургаса хуряалгын үедэ ажахын механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүн һаяшаг согсологдоо.

Энэ жэлдэ «Сибиряк» колхозой тарялан дээрэ бараг hайн ургаса гаража, таряашад, механизаторнуудай зүрхэ сэдьхэлые баясуулаа, эрхимээр ажаллаха урма баярыень бадаруулаа. Ажахыдаа дэлгэрһэн мүрысөөндэ Еловско отделениин үнинэй механизатор Дмитрий Фадеевич Усольцевой хүтэлбэрилдэг звеногойхид шалгаржа, эгээл ехэ таряа сохиһон байгаад, түрүү һуури эзэлбэ. Эндэхи комбайнернууд 874 гектарай ургасые баал болгоод, тэрэнээ түргэн суглуулан сохижо, мүн 180 гектарай таряа комбайнаар сэхэ хуряагаа. Хамтадань 11,7 мянга үлүүтэй центнер ороохо ажахынгаа тоог дээрэ буулгаа. Мүн дүршэлтэй механизаторнууд В. Ш. Шенхоров, А. А. Муранский гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг хуряалгын звенонууд тус тустаа 8118—7950 центнер таряа сохиһон байна.

Байгша ондо тус колхоз бүхыдэнь 4000 шахуу гектар тарялан дээрэһээ 55,3 мянган центнер гэхэ гү, али гектар бүриһөө дунда зэргээр 15,6 центнер ургаса абаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ ажахын механизаторнууд Агуусхэ Октябриин 64-дэхи ойн hайндэрэй хүндэлэлдэ, социалис мүрысөөнэйнгөө эршые улам шангадхажа, тарялангай һолоомые түргэнөөр суглуулжа абаха, ерэхэ жэлэй тарилгын үрэһэ хүрэнгэ түргэнөөр сэбэрлэхэ хүдэлмэрине түлэг ябуулжа байна.

Л. ИРИНЦЕЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Түнхэнэй район.

КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө

Хүдөө ажахын саашанхи хүгжэлтын, тэрэ тоодо эдеэ хоолой программые бэелүүлхэ асуудалнуудта тушаа тогтожо хэлэхэдээ, нүхэр Л. И. Брежнев КПСС-эй XXVI съезд дээрэ иигэжэ заахан байна:

«Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ мяха үйлэдбэрилгые 3 миллион тонноhоо үлүүгээр ехэ болгохо, тиигэжэ 1985 ондо жэлдэ 18,2 миллион тонно мяха абадаг болохо ёhотойбди. Тэдэ тэрэмнай эгээл бага хэмжээниинь гээшэ».

Түрэл партиингаа түүхэтэ

3200 центнерээр ехэ hүн абтаа.

Эдэ бүхы амжалта, түйлалтануудай эшэ үндэhэн, түшэг тулгуури—социалис мүрысөөн болоно. Энээниие хэдэн тоо, баримтануудаар гэршэлэн харуулхаар. Хэнэйшье мэдэхээр, hайнаар эмхидхэгдэhэн социалис мүрысөөн хүнүүдэй үйлэдбэриин шадабари, эдэбхи үүсхэлые, урма зоригые бадаруулха, амжалтада хүтэлхэ бодото хүсэн ха юм даа. Тиимэhээ бидэ мүрысөөнэй эдэ шадаал hэа олон хүниие хабаадуулха, тэрэнэйнь дүн

дые клеткэнүүд соо, Бэшүүрэй болон Никольскын фабрикануудта бүхы нүгэhэнүүдэй сеткэнүүд дээрэ байлгажа харууhалдаг болохоор хараалагдана. Эдэ түрүү онол арганууд үйлэдбэриин hайн үрэ дүнтэй ашаар шубуудай тоо олошоруулжа, үндэгэ, мяха үйлэдбэрилгэе дээшэлүүлхэ болоно. Энээнэй ашаар хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ дээшэлжэ, хүн бүхэн 7—8 мянган шубуу харууhалха аргатай болохо юм.

Тэршээгээ предприяти бүхэндэ шубуудай үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри саашадаа

хэндэ ажахын тоосоо нэбтэрүүлжэ, чек хэрэглэдэг болоhоной эсэстэ олзо оршо ехэтэй гарадаг коллективүүд олошорно. Хэрбээ нёдондо бүхы 10 предприятиин 4-ниинь олзотой гараhан байгаа hаа, энэ жэлдэ тэдэнэй тоо 6 болохоор хүлеэгдэнэ. Үнгэрhэн жэлдэ бүхы дээрээ 2.900 мянган түхэриг сэбэр олзо оруулагдаhан байгаа hаа, тэрэнь энэ жэлдэ адагынь 3 миллион түхэригтэ хүргэгдэхэ хараатай.

hүүлэй жэлнүүдтэ манай фабрикануудта продукциин шанар дээшэлүүлгэдэ горитой анхарал хандуулагдана. Тиигэжэ үндэгэнэй, шубуунай мяханай шанар нилээд нэмэhэн байна. Нёдондо бүхы абтаhан үндэгэнэй 80,8 процентнь 1-дэхи, 2-дохи категориин шанартай байгаа hаа, энэ жэлдэ 84,3 процентдэ хүргэгдөө. Мүн шубуунай мяханай стандартда хүрэhэн хубинь байгша ондо 1,5 процентээр дээшэлжэ, 94 процентдэ хүргэгдэhэн байха юм.

Манай коллективүүдэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Хүдэлмэришэн, мэргэжэлтэ бүхэн тодорхой социалис уялгануудые жэл бүри бэедээ даажа абадаг гуримтай. Бүхы трест дотороо эрхимлэжэ гараhан коллективтэ дамжуулгын Улаан туг болон вымпелнүүд барюулагдадаг. 1980—1981 онуудай үбэлжэлгын болон энэ жэлэй түрүүшын хахад жэлэй дүнгөөр Кабанскын шубуунай фабрикын коллективтэ дамжуулгын Улаан туг, 1.500 түхэригэй 1-дэхи мүнгэн шан барюулагдаа hэн. Дамжуулгын Улаан вымпел, 750 түхэригэй 2-дохи мүнгэн шан Улаан-Үдын шубуунай фабрикада олгогдоhон юм. Дамжуулгын Улаан вымпелнүүд Загарайн, Ториин, Бэшүүрэй шубуунай фабрикын коллективүүдтэ барюулагдаа.

АРГА БОЛОМЖОНУУДАА ХҮСЭДӨӨР ХЭРЭГЛЭХЭ

съездын шиидхэбэринүүдые, мүн нүхэр Л. И. Брежневэй заабаринуудые бэелүүлхэ бүгэдэ арадай ехэ хэрэгтэ өөhэдынгөө хубитые оруулха гэжэ манай «Птицепром» трестын шубуушад, бүхы хүдэлмэрилэгшэд үнэн зүрхэнhөө оролдон ажаллажа байна гэжэ хэлэхэ үндэhэн бии.

Үнгэрhэн арбадахи табан жэлдэ трестын бүхы предприятинууд хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэб даабаринуудаа гол түлэб дүүргэжэ, шэнэ табан жэлэй эхинhээ hайн үрэ дүн түйлаха үндэр hуури табижа шадаа гэжэ тэмдэглэхээр. Илангаяа Загарайн, Сотниковско, Улаан-Үдын шубуунай фабрикануудай коллективүүд шубуунай мяха, үндэгэ абаха, гүрэндэ худалдаха түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэнэ. Тиигэжэ эдэ гурбан фабрикын коллективүүд бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ шалгаржа, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугуудта, нэгэдэхи мүнгэн шангуудта хүртөө hэн.

Шэнэ табан жэлдэшье шубуушаднай ажалайнгаа эршые улам шангадхана. Байгша оной октябриин 1-нэй мэдээгээр трестын предприятинууд жэлэй гурбан кварталда бүхыдөө 121,5 миллион үндэгэ абаха түсэбтэй аад, тэрэнээ 131,6 миллиондо хүргөө. Нёдондоной энэ уеынхитэй сасуулхада, 13 миллионоор олон үндэгэн абтаа. Тиихэдэ 103 миллион үндэгэ худалдаха түсэбнай 112,3 миллиондо хүргэгдөө. Харин нёдондоной энэ уеынхитэй сасуулхада, 9,1 миллионоор олон үндэгэн худалдагдаhан байна.

Шубуушадай үйлэдбэридөө шэнэ, түрүү, ашаг үрэтэй онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэhэнэй, илангаяа шубуудай харууhа тэжээлые, ажалай эмхидхэлые hайжаруулhанайнь ашаар эдэ дүнгүүд түйлагдаа. Үндэгэнэй олоор абтахада, дальбараа бahал олоор дэгжээгдэжэ, эсэстээ шубуунай мяхан ехэ үйлэдбэрилэгдэнэ, продукциин шанар дээшэлүүлэгдэнэ бшуу.

Байгша ондо бүхыдөө мяха үйлэдбэрилгэ, гүрэндэ худалдалгашье зарим тэды дээшэлээ. Жэшээнь, гурбан кварталда 82,5 мянган центнерэй орондо 88,9 мянган центнер мяхан гүрэндэ худалдагдаа. Тэрэ тоодо шубуунай мяха худалдаха түсэб 105,7 процент дүүргэгдээ.

hү hаха, гүрэндэ худалдаха даабаришье амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Жэлэй эхинhээ хойшо 47,2 мянган центнерэй орондо 54,2 мянган центнер hүн бэлэдхэлэй пунктда оруулагдаа. Нёдондоной энэ уеынхитэй сасуулбал,

саг соонь согсолон гаргажа, олондо мэдээсэжэ байдагбди.

Манай предприятинуудта шубуушан, малшан, мэргэжэлтэн бүхэн өөр өөрын бэелүүлхэ тодорхой, диилэнхидээ дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудые абанхай. Тэрэнэйнь үндэhөөр предприятинуудта, бүхыдөө трестдэ баhал дээшэлүүлэгдэhэн уялга, угтамжын түсэб хараалагданхай гээшэ. Жэшээнь, байгша оной декабриин 1 болотор үндэгэ абаха, гүрэндэ худалдаха жэлэй түсэбые заатагүй дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур 10 миллион үндэгэ суглуулха, 8 миллион үндэгэ гүрэндэ худалдаха, мүн түсэбhөө үлүү 2 мянган центнер шубуунай мяха бэлэдхэлэй пунктда оруулха зорилго табигданхай.

Тиигэжэ манай трестын предприятинууд арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ нёдондонойхиhоо 8500 центнер мяха, 8 миллион үндэгэ ехээр үйлэдбэрилхэ болоно. Ерэхэ жэлдэ энэ алхасаяа алдахагүй, үндэгэ, мяха абалгала едагынь 5 процентээр дээшэлүүлхэ арга бии. Эдэ бүгэдын ашаар бүхы табан жэлэй туршада арбадахи табан жэлдэ түйлагдаhан дунда зэргын хэмжээнhээ 29 процентээр олон үндэгэн, 66 процентээр ехэ мяхан үйлэдбэрилэгдэхэ байна.

Иимэ хүгжэлтэдэ хүрэхэ хэмжээнүүд бэелүүлэгдэжэ эхилэнхэй. Эдэ жэлнүүдтэ шэнэ предприятинууд ашаглалгада оруулагдахагүй, харин хуушанууд үргэдхэгдэхэ юм. Гансахан энэ жэлдэ Сотниковско, Улаан-Үдын, Ториин, Хориин фабрикануудта 124 мянган шубуудай байха байра нэмэжэ баригдаха юм. Мүн саашанхи жэлнүүдтэшье энэ хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэхэ гээшэ.

Гэхэтэй хамта манай предприятинуудта шэнэ, түрүү технологи нэбтэрүүлэгдэхэ, үйлэдбэриин байрануудай дүрбэлжэн метр бүридэ шадаал hаа олон шубуудые байлгаха арга хэрэглэхэ байна. hүүлэй жэлнүүдтэ Сотниковско болон Улаан-Үдын фабрикануудта тахяануудые байлгаха клеткэнүүд түхеэрэгдэжэ, нэгэ байра соо олон шубууд байлгагдадаг болонхой. Саашадаа үндэгэнүүдыень инкубаторто табиха үүлтэр hайнтай тахяануудые баhал клеткэнүүд дотор харууhалдаг болохо хэмжээнүүд абтажа байна. Энэмнай үйлэдбэриин байрануудые хүсэд hайнаар хэрэглэхэдэ туhалха юм.

Энэ табан жэлэй туршада предприятинуудай ажал ехэтэй бүхы хүдэлмэриие үргэлжэдэнь оньhожоруулха, Загарайн бройлерно, Твороговско фабрикануудта тахяану-

даа бүри оролдосотойгоор ябуулагдаха ушартай. Манай предприятинууд жэл бүри Омско областьhоо үүлтэртэ шубуудhаа абтаhан 114 мянга гаран үндэгэ асараад, эндээ дальбараа гаргажа, тэдэнээ hайнаар дэгжээдэг гуримтайбди.

Инкубаторто табигдаха үндэгэ гаргадаг шубуудые биологическа болон витаминна hайн шанартай тэжээлээр хангаха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Уhа сөөрэмүүд сооhоо бармаш хорхой, бахын гэр бэлэдхэхэ, предприятинуудта мяха-яhанай болон ногооной гурил гаргаха хүдэлмэри жэлhээ жэлдэ үргэнөөр ябуулагдадаг боложо байна. Жэл бүхэндэ АВМ агрегадуудые нэмэжэ тодхоод, ногооной тарилгые үргэдхэhэнэй ашаар энэ жэлдэ 3300 тонно ногооной гурил үйлэдбэрилэгдөө. Энэмнай нёдондонойхиhоо 1100 тонноор ехэ. Саашадаа иимэ тэжээл бүри ехээр бэлэдхэгдэдэг болохо юм. Кабанскын болон Твороговско фабриканууд жэлдээ 500—600 тонно бармаш хорхой, бахын гэр бэлэдхэдэг. Предприятинууд үйлэдбэриингөө хаядаhа хэрэглэжэ, жэлдээ 1200 тонно хүрэтэр мяха-яhанай гурил гаргана.

Эдэ тэжээлые шубуудта нэмэжэ үгэhэнэй ашаар тус бүриhөөнь үндэгэн олоор абтана, тэрэнэй шанарынь дээшэлнэ. Энэ жэлдэ 15 миллион үндэгэн инкубаторто табигдажа, дальбараа гаргагдаа. Энэ жэлэй үнгэрhэн 9 hарын туршада инкубаторто табигдаhан үндэгэнүүдэй дальбараа болохо хубинь 3 процентээр дээшэлhэн байха юм.

Предприятинуудта тэжээлые зүбөөр, ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, тэжээлые белок болон каротинай талаар хүсэлдүүлхэ, продукциин центнер бүридэ бага тэжээл гаргашалха хэмжээнүүд бэелүүлэгдэнэ. Сотниковско, Улаан-Үдын, Твороговско шубуунай болон Загарайн бройлерно фабрикануудта тэжээлэй бүридэл ба шанарыень тодорхойлхо лаборатори бии. Шубуудта тэжээл үгэхын урда тээ тэрэнэйнь шанар шалгагдажа, тэрэнииень дээшэлүүлхэ хэмжээн абтана. Зарим үдэр шубуудта тэжээл орой үгэнгүй үнгэрхэ амаралтын үдэр соносхогдоно.

Мүн үндэгэлдэг шубуудые удаан байлгахагүй, эгээн олон үндэгэ үгэдэг уеынь үнгэрхэлөөр лэ үүсэлдэг гурим тогтоогдонхой. Мүн дальбараануудые дэгжээлгэдэ хэгдэдэг гаргаша хороохо тушаа бодомжолхо саг ерээ. Эдэ бүхы хэмжээнүүдые абажа байhанай, мүн предприяти бү-

хэндэ ажахын тоосоо нэбтэрүүлжэ… (see above)

шэнь, Кабанскын шубуунай фабрикын hаалишадай дунда Евгения Петровна Перевозникова эрхимлэжэ ябана. Тэрэ жэлэй туршада 710 центнер hү hааха түсэбтэй байбал, энэ жэлэй октябриин 1-дэ тэрэнээ 829 центнертэ хүргэнхэй, жэлэй туршада үнеэн бүриhөө 3 мянган килограмм hү hааха hаа, үнгэрhэн 9 hарын туршада 2613 килограмм абаад байгаа. Мүн иимэрхүү амжалтануудые hаалишад Е. И. Зэрубина, Л. С. Каргаполыцева, П. М. Пушкарева, А. П. Имеева болон бусад түйлэhэн жэшээтэй.

Предприяти бүхэндэ ажалай түрүүшүүл олон. Жэшээнь,

Улаан-Үдын фабрикын шубуушан, ВДНХ-да хабаадагша Татьяна Родионова үндэгэ абаха 9 hарынгаа түсэб 105 процент дүүргэнхэй, тахяа бүриhөө 179,8 үндэгэ абажа, даабаряа үлүүлээ. Мүн шубуушан Г. А. Мясникова, дальбараа дэгжээдэг М. И. Югова түсэбөө баhал үлүүлhэн байха юм. Иимэ түрүүшүүл бусад коллективүүдтэ олон.

Тиигэбэшье манай үйлэдбэридэ дутагдалнууд, хүсэд хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд үшөөл бии. Сотниковско, Твороговско, Загарайн фабрикануудта үйлэдбэриин байрануудые үргэдхэхэ хэрэгтэ хараалагдаhан мүнгэ зөөри муугаар ашаглагдана.

Твороговско фабрикын хүдэлмэришэдтэ байрын гэрнүүдые бариха түсэб оройдоо 10 процент дүүргэгдэнхэй. Эндэ барилга хэхэ хэлсээ баталhан «Бурятмежколхозстрой» трестын 8-дахи ПМК муугаар хүдэлнэ. Мүн иимэрхүү байдал Загарайн фабрикада үзэгдэнэ.

Бии байгаа дутагдалнуудаа усадхажа, арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорhоонь урид бэелүүлхын түлөө манай коллективүүдэй бүхы хүсөөрөө оролдохо байhаниинь дамжаггүй.

Ю. АЙСУЕВ,
«Птицепром» трестын директор.

ТҮРҮҮШЫН ХЭШЭЭЛ

Партийно-ажахын эдэбхитэдэй районно hургуулиин түрүүшын хэшээл Хоринск hууринда боложо үнгэрбэ. Эндэ ажахынуудай директорнууд, парткомой секретарьнууд, сомоной болон сельсоэ Соведэй түрүүлэгшэнэр, районой эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд суглараа.

Мүн уласхоорондын байдалаар лекци уншадаг олон лекторнүүд хүршэ Хэжэнгын болон Яруунын районуудhаа энэ семинарта хабаадалсаа.

Сугларагшадта «Мүнөө үеын үзэл сурталай тэмсэл», «Сүлөөрhэн оронуудтай СССР-эй харилсаанууд», «Сибириин болон Буряадай АССР-эй хүгжэлтын хараа түсэбүүд», «СССР-эй уласхоорондын байдал» гэhэн лекцинүүдые М. Ф. Поздеев, түүхын эрдэмэй кандидат, ВСТИ-гэй доцент В. С. Ханташкеев, экономическа эрдэмэй кандидат Б. Л. Раднаев болон Буряадай «Знание» бүлгэмэй референт Н. Е. Киселев гэгшэд уншаа.

Ж. БАДМАЕВ.

1-дэхи классай жолоошон Николай Алексеевич Белых гушан жэлдэ Хүртэйн леспромхоздо хүдэлнэ. Тэрэ жэл бүри түсэбөө 160 процентээр дүүргэнэ. Түрүү жолоошон халаанайнгаа нүхэр Михаил Васильевич Потёмкинтой найман hарын хугасаа соо 4676 кубометр модо доодо складта шэрэhэн байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. А Белых.

О

Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой 4-дэхи цехтэ 80 гаран электро-гагнууршад хүдэлдэг юм. «Ажалай габьлагай түлөө» гэhэн медальта Борис Семёнович Халбаевай хүтэлбэрилдэг бригада завод соогоо социалис мүрысөөндэ ногоонтэ бэшэ шалгаржа гарадагаараа суурхадаг гээшэ. Бригадада 5 хүн, булта дүй дүршэлөөр баян. Тэдэнэр Агуу Октябриин 64 жэлэй алдарта ойе ажалай үндэр амжалтаар угтажа, халаанайнгаа нормо 120—130 процентээр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир Б. С. Халбаев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТЭЖЭЭЛЭЙ ЦЕХҮҮД ХҮДЭЛГЭГДЭНЭ

БАРНАУЛ. Алтайн «Родинский» собхоздо тэжээлэй гурбан цех түхэреэн сүүдхэдээ хүдэлгэгдэнэ. Эндэ гансал буйлуулагдаhан тэжээл малда эдюулэгдэдэг.

Хуурай hолоомоной, үбhэнэй, ногооной гурилай холисо малай рационой хахадhаа үлүү хубинь болоно. Бэшэ тэжээлынь буйлуулагдадаг, элдэб нэмэлтэнүүдээр шанаржуулагдадаг юм. Тиигэжэ эрэ түлгэнүүдэй шэгнүүр сүүдхэдээ дунда зэргээр 150 граммаар, харин хашараг буруунуудай шэгнүүр 700 — 800 граммаар нэмээгдэнэ.

Хизаарай колхоз, совхозууд 300 мянган тонно витаминтай ногооной гранула бэлэдхэнхэй. Энэнь нёдондонойхиhоо хоёр дахин шахуу ехэ болоно. Тэжээлэй 700-таад цех гранула, брикедүүдые үйлэдбэрилнэ. Хуушан фермэнүүд дээрэхи тусхай талмайханууд ба тэжээлэй кухинуудта холимог тэжээл бэлэдхэгдэнэ.

— Фермэ бүхэндэ шэмэтэй тэжээл буйлуулха гээшэ Алтайн колхоз, совхозуудай гол зорилго болоно, — гэжэ хизаарай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник В. Бивалькевич хэлэнэ.— Мүнөө дээрээ тэжээлэй цехүүдгүй колхоз, совхозуудые хизаарай промышленна предприятинууд шефтээ абанхай.

БҮХЫ АРГА БОЛОМЖОНУУДЫЕ ХЭРЭГЛЭН...

КРИВОЙ РОГ (Днепропетровско область). Түмэрөөр баян рудагай нөөсэнүүдэй бага болоошье hаань, Кривбасстахи Дзержинскиин нэрэмжэтэ үнинэй уурхайн хүдэлмэри hаатаагүй. Металлургнууд 70 мянган тонно түүхэй эд нэмэжэ ябуулаад, түсэбhөө гадуур руда малтаха уялгануудаа бассейн дотороо эгээл түрүүлэн дүүргэбэ.

Предприятиин хүдэлмэришэд хуушан забойнуудта тэхэрижэ, руда малтаhан, эндэ түрүүшынхеэ магнетитово кварцит олзоборилhон байна. Түмэрөөр бага дээрэhээнь урдандаа тэрэнине малтадаггүй hэн.

Ехэ хатуу породо үрөмдэхэ шэнэ технологи нэбтэрүүлэгдэhэн, шахтатай зэргэлээд шанаржуулгын фабрика баригдаhан байна. Эдэ бүгэдэ шухала нөөсые хэрэглэхэ арга олгоо. Эндэхи рудаhаа hайн шанартай концентрат абтадаг байна.

Бусадшье уурхайнуудай коллективүүд рудагай нөөсэнүүдые комплексноор ашаглажа эхилээ. Энэнь ехэ капитальна гаргаша хэнгүй, ороной түмэрэй рудагай ехэ уурхайе үшөө хэдэн арбаад жэлдэ ашаглан хэрэглэхэдэ туhалха бшуу.

УСТЬ-ИЛИМСКЫН ҮБЭЛЭЙ ОГОРОД

УСТЬ-ИЛИМСК (Эрхүүгэй область). hуниндөө 15—20 градус хүйтэн боложо байхада, эндэхи ой модоной промышленна комплексын хамhабариин ажахыда помидорнууд эдеэшэнэ. Үхибүүдэй саадууд болон яслинуудта, хотын ниитын эдеэ хоолой предприятинуудта түрүүшын тонно продукци эльгээгээ.

Целлюлозын заводой түрүүшын ээлжээн ба шэл хушалтатай огородой түрүүшын гектарнууд нэгэн доро ашаглалгада үгтэhэн юм. Энэ жэлэй hүүл багта ашаглалгада тушаагдахаар хараалагдаhан үйлэдбэриин хоёрдохи ээлжээнэй комплексдо шэнэ теплицэнүүдэй барилга оруулагданхай.

«АБЯА ШЭМЭЭТЭЙ ТЭМСЭХЭ» ПРОГРАММААР

ЛЬВОВ. Хотын түбтэ трамвайн рельснүүдые шэнэдхэн зааhанаан hүүлээр hураггүй аали нам байдаг болоо. Шпаланууд дээрэ тусхай резинэ «пудуушха» табигдаа юм.

Энэ хадаа «абяа шэмээтэй тэмсэхэ» комплексно программын ёhоор бэелүүлэгдэдэг олон хэмжээнүүдэй нэгэниинь болоно. Хүн зоной дура хүсэлэл хараада абажа, городской Соведэй депутадуудай үүсхэлээр тус программа зохёогдоhон байна. Урдын наринхан үйлсэнүүдтэхи абяа шэмээе бага болгохын тула ниитын транспортын ябадаг олон маршрут хубилгагдаа юм. Түүхын-архитектурна газар гэжэ соносхогдоhон хотын түбтэ троллейбусууд, автобусууд ябахаяа болёо. Хотые тойруулан баригдаhан харгыгаар транзитна транспорт ябадаг болоо.

«Шууяа шэмээ ехэтэй» предприятинууд хотын заха газарта баригдана. Автопогрузчигуудые, шэл ш… нуудые, электрола… дые, конвейерэй лини… мүн бусад хэрэгсэ… бүтээдэг заводууд ш… рануудта орожо тол… рин хуушан байрада… hэн предприятинууд… руулан модод hууг…

Львов хадаа У… индустриальна эгээл… гүй түбүүдэй нэгэн п… логдодог. Хараалагда… граммын хүсэд бэел… хэдэ, эндэ бүри аал… дуу болохо юм.

ФЕСТИВАЛИИН ЛАУРЕАДУУД

ЕРЕВАН. М. Горь… рэлкэтэ үхибүүдэй … шүүлэй фильмүүдэй … киностудиин, «ДЕФА» студиин буулгаhан … сер Л. Кулиджановай … Маркс, Молодые го… hэн олон серитэй фи… левизионно уран h… фильмүүдэй бүлэгөө… фильмнүүдэй бүхэсою… фестивальда илаhан… логдобо.

Ороной 60 студи… гаhан уран hайханай … римтата 110 гарая … жюрин шиидхэбэр… бигдаhан байна.

«Шэнэ газар» гэ… серитэй баримтата … зионно фильмдэ … ССР-эй Гостелер… буулгаhан жюрин ту… олгогдоо. Л. И. Бр… «Шэнэ газар» гэhэн … энэ фильм буулгагд…

Загарайн районой Ново-Брянска заводой олохон хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ амжалтатайгаар ажаллажа байна. Энэ заводто гушаад жэлдэ слесарь-хабсаргагшаар хүдэлжэ байhан Лаврентий Евстифорович Шурыгин үйлэдбэриингээ даабарине сар үргэлжэ 130 процент хүрэтэр дүүргэнэ. «Шэн габьяата ажалай түлөө. В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо» гэhэн медаляар шагнагданхай. Мүн Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота тэрэндэ барюулагдаhан байха юм. Дуршэл ехэтэй хүдэлмэришэн залуушуулые hурган хүмүүжүүлдэг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Е. Шурыгин.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРӨӨБДИ

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН АЖАХЫДА

Түрэл Коммунис партиингаа XXVI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ зорилго урдаа табижа, манай «Комсомольский» совхозой малшад зунай бэлшээриин үедэ үхэрнүүдэй шэгнүүрые ехээр дээшэлүүлхын түлөө мүрысөө республика дотороо дэлгэрүүлээ hэн.

Жэшээлхэдэ, малай хээрын хүхэ ногоондо бэлшэхэ хаhые hайнаар хэрэглэжэ, үхэр бүхэнэй шэгнүүрые сүүдхэдэ дунда зэргээр 900 граммhаа бага бэшээр нэмэхын түлөө мүрысэхэ гэжэ малшаднай социалис уялга соогоо бэшээ юм. Тиихэдэ зарим түрүү малшад харууhалдаг үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүрые сүүдхэдэ 1000 граммhаа дээшэ нэмэхэбди гэжэ үгөө үгэhэн байна.

Абаhан уялгынгаа али тухай харюусалгатай, ямаршье нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө нилээд ехэ хүсэл оролдолго, мэргэжэл шадабария элсүүлэн хүдэлхэ байhанаа хүн бүхэнэй hайн ойлгоhониинь элитэ. Энээнтэй хамта малшадайнгаа урдаа табиhан зорилгые эрхимээр дүүргэхэ хэрэгтэнэ али болохоор туhалха, бүхы юумээр хангаха талаар совхозой дирекци, партком, профсоюзай организаци баhал ехэ хүдэлмэри ябуулаа гэжэ тэмдэглэхээр.

Түбхын түрүүн үхэрнүүдые холын бэлшээридэ гаргахынгаа урда малшадай зуhаха газарнуудтахи гэр байра hайнаар заhабарилhан, заримыень шэнээршье барихан байнабди. Бүхы малаа зүбөөр илгажа, таараха рүүнь хуу гүүртэнүүд болгоод, бэлшээринүүдыень тодорхойлжо үгөөбди. Энээнтэй хамта үхэрнүүдые холын бэлшээридэ абаашахын урда тэдэниие үбшэнhөө hэргылхэ, hоно батаганаан, гуурhаа хамгаалха, үбшэн, үлбэрнүүдыень эмшэлхэ хэмжээнүүдые бэелүүлээ hэмди.

Мүн зунай бэлшээриин үедэ малай шэгнүүрые ехээр нэмээhэн хүнүүдые зүбөөр урмашуулха тушаа социалис мүрысөөнэй болон ажалай түлөөhэнэй гуримууд баталагдаhан, тэрэнь гүүртэ бүхэндэ хүргэгдэhэн байна.

Зундаа бүхы малнай 43 гүүртэ болгогдожо, холо, ойрын бэлшээринүүдтэ байлгагдаа юм. Олонхи малшаднай эжахын түбhөө холо, шэдхэ ой, тайга, соогуур, үндэр хада уулын хоорондуур малаа адуулжа зуhаа.

Дипломчи малшаднай урдань табигдаhан ехэ харюусалгаяа гүйсэд ойлгожо, зунай бэлшээриин түрүүшын үдэрhөө эхилэн, үхэрнүүдээ шадаал hаа hайса садхааха, түхэреэн сүүдхэдэ хорёодо оруулангүй шахуу хээрэ байлгаха гэжэ оролдодог hэн. Илангаяа зунай эхеэр зарим газарта ногооной үшөө хүсэд ургаагүй байhаниие хараада абажа, эдисэтэй, хур харгда элбэгтэй газарыень бэдэржэ, малаа адуулдаг байгаа.

Гэхэтэй хамта энэ жэлдэ зунай тэн багаар хура бороо ехэ орожо, хада уулын гол горход үерлөөд, зарим бэлшээрине уhан абажа, доро газар хүү намаг налхи болоод, хужармаг угаагдашоод, малшадта нилээд бэрхэшээл ушаруулаа. Тиимэhээ хэдэн гүүртэнүүд дээрэ, добо газарта зөөхэ, эмээл морёор, тэргээр малдаа минеральна үтэгжүүлгэ зөөжэ үгэхэ баатай болоо.

Тээд малшад тохёолдоhон эдэ бэрхэшээлнүүдтэ тунхараагүй, бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлжэ, түбхын түрүүн үхэрнүүдэй шэгнүүрые hайса нэмээхэ, гаргалуулха гэжэ үнэн зүрхэнhөө оролдоо. Тэдэнэй олонхинь абаhан социалис уялганудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэә.

Тээмэндэ сентябриин hүүл багта бүхы мал холын бэлшээриhээ буулгагдаад, тэдэнь шэгнэгдэжэ, социалис мүрысөөнэй дүн гаргагдажа эхилээ hэн. Энэ хүдэлмэри мүнөө гол түлэб дүүргэгдэбэ. Онсо шалгарhан хэдэн малшадые эндэ тобшо тэдыгээр дурдаха хэрэгтэй. Тусхайлбал, ахалагша малшан Н. Б. Цыдыпов сугтаа хүдэлдэг А. Зиновьевтой даажа абаhан 166 эрэ хашарагуудайнгаа тус бүриин шэгнүүрые зунай хаhада сүүдхын дунда зэргээр 1137 граммаар нэмээhэн байба. Эдэнэр Шагташа гэжэ газарта үхэрнүүдээ түхэреэн сүүдхэдэ хорёодо оруулангүй ээлжээгээр адуулжа зуhаhанай ашаар иимэ дүн түйлаа.

Дүршэлтэй бэрхэ малшад Ж. Д. Бубеев, Н. В. Князев, В. И. Бурлаков, В. Ц. Цыдендамбаев гэгшэд зунай бэлшээриин 4 hарада үхэр бүхэнэйнгөө шэгнүүрые сүүдхэдэ баhал 1000 граммhаа дээшэ нэмээhэн байна. Хүхүүли тугалтай үнеэдые харууhалдаг малшад Т. Н. Цыбиков, Н. В. Ешеев, А. Д. Бубеев гэгшэд нарай малай шэгнүүрые тус бүриндэнь сүүдхэдэ 1040 граммаар нэмээгээ юм.

Бүхы малшадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөнэй дүн гаргахада, совхоздо зунай бэлшээриин үедэ үхэр бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдэ дунда зэргээр 870 граммаар нэмээгдэhэн байба. Иигэжэ хура бороо ехэтэй, уhа үертэй зунай тохёолдоошье hаань, ажахыда түсэбөөр хараалагдаhан хэмжээнэй мяхан нэмээгдэжэ абтаа гэжэ хэлэхэ шухала.

Мүн энээнэй ашаар гүрэндэ мяха худалдаха юhэн hарын түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээд, мүнөө бүхы жэлэй түсэбшье саг болзортоо дүүргэгдэхэ аргатай болонхой. Холын бэлшээриhээ ерэhэн үхэрнүүдэй эгээл томо, таргануудыень шэлэжэ, түрүүшын ээлжээндэ мяханда тушаагаабди. Жэшээлхэдэ, Н. В. Князев, В. И. Бурлаков гэгшэдэй харууhалдаг эрэ хашарагууд тус тустаа 365 килограмм шэгнүүртэйгээр, эрхим гарган сэгнэлтэтэйгээр мяханай комбинатда ябуулагдаа.

Мүнөө үедэ мяханда тушаагдаха үхэрнүүд дахин илгагдаад, шахалганда табигдаад байна. Тэдэ мал… хагдатай газарта, зэ… hууридa адуулагдана, … тэжээл эдинэ. Эдэ ү… дые тус бүридэнь … 370 — 380 килограм… нүүртэй болгожо … комбинатда ябуулха … тойбди. Бүхыдөө 1500 … байлгажа шаханабди. … дэ гол түлэб үбhэн, … ко, талха тарианай … эдюулэгдэнэ. Ноябрь, … hарада шахамал үхэ… нэй шэгнүүрые … 850—900 граммhаа … шээр нэмээхэ зорилго … дана.

Тиигэжэ намарай … нуудта бүхыдөө 2250 … нер hайн шанартай … мяхан гүрэндэ худал… юм. Энээнhээ гадна, 2… ран казахай сагаан то… үүлтэрэй шэлэгдэмэл … хашараг, гунжадые, … нуудые ажахынуудта … дахабди.

Совхозой малшад… бэлшээриин үедэ аба… циалис уялгануудаа … түрэтэйгөөр дүүргээд, … хи түсэб, даабаринууд… лүүлжэ, үбэлжэлгэдөө … бэлэдхэлтэйгээр, эмх… орон, Агуухэ Окт… социалис революциин … ойе ажалай ехэ бэлэ… угтаха тэhэн халуун … эрмэлзэлтэй хүдэлжэ …

В. КНЯЗ…
Яруунын рай… «Комсомольский» совх… парткомой секре…

АХА ДҮҮ АРАДУУДАЙ БҮЛЭ СОО

Бүхэроссин театральна бүлгэмэй XIV съезд дээрэ РСФСР-эй арадай артист, ВТО-гой Буряадай отделениин правлениин түрүүлэгшэ Д. Ц. ДАШИЕВАЙ хэлэһэн үгэ

Буряадай театральна коллективүүд зохёохы ажалайнгаа талаар үндэр ехэ амжалта туйлан, партиин XXVI съездые угтаһан байна. А. Холминовой «Оптимистическэ трагеди» гэжэ оперые, Л. И. Брежневэй номой үндэһөөр «Һэргэн хүгжэлтэ», Буряадай арадай поэт Н. Дамдиновай «Декабристын бэһэлиг» гэһэн драматическа зүжэгүүдые (буряад драмын академическэ театр), республикын арадай уран зохёолшо И. Калашниковай «Шэнэ сагай шэнжэ» гэһэн мэдээжэ романай удхаар табигдажа, республиканска шанда хүртэһэн зүжэгые найруулан табяад, эдэ хүдэлмэринүүдээ партиин съездэдэ зорюулһан байна.

Репертуар гээшые баяжуулха залуу режиссёрнуудай, актёрнуудай, уран зураашадай бэлиг шадабарие дээшэлүүлхэ асуудалнуудта ВТО-гой Буряадай отделениин правлени болон манай театрнуудай хүтэлбэрилэгшэд тон анхаралтайгаар хандадаг гээшэ. Областной партийна организациин дэмжэлгээр, театрнуудай репертуар тухай зүблөөн, зохёохы ажалтанай холбоонуудай нэгэдэмэл пленум энэ жэлэй эхиндэ үнгэргэгдэжэ, гол шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Буряадай театрнуудай репертуарта яһала олон һайн темэ бии. Гэхэ зуура, хамаг юумэн хуу һайн гэжэ бидэ сэгнэхэ аргагүйбди. Жэшээнь, классикые найруулан табиха ушарта удхыень мүнсөө үсынхеэр, онсо оорсэ янзаар тайлбарилжа бирангүйбди. В. Розовой, М. Варфоломеевэй, А. Вампиловай пьесэнүүдтэ манай ажабайдалай социальна болон сэдьхэл бодолой асуудалнууд зураглагдана. Зүгөөр эдэ зохёолнуудые сценэ дээрэ найруулан табихада, авторай бодолые гүнзэгыгөөр болон өөрсэ янзаар удхалан харуулалга дутагдалтай байдаг.

Буряад драматургиие хүгжөөлгэ хадаа гол шухала асуудалнуудай нэгэн. Энэ талаар буряад драмын академическэ театр яһала үрэ дүнтэйгөөр ажал ябуулна. Нютагай прозаигуудые, поэдүүдые, журналистнуудые хабаадуулан, эдэбхитэй авторнуудые хүмүүжүүлхэ талаар тус коллектив ехэ юумэ хэнэ. Элдэб мэргэжэлтэдые — шүүмжэлэгшэдые, режиссёрнуудые, драматургнуудые эльгээжэ, ВТО манда ехэ туһа хүргэдэг. Драматургнуудай хоёр семинар үнгэргэгдэжэ, Буряадай режиссёрнуудай болон театр шэнжэлэгшэдэй ехэ ажал ябуулһанай ашаар, һүүлэй табан жэлэй туршада Х. Намсараевай нэрэмжэтэ театрай сценэ дээрэ буряад драматургнуудай хорёод зүжэг табигдаһан байна. А. Ангархаевай, Д. Дылгыровэй, Б. Эрдынеевэй, Г. Дашабыловай, Ш. Цыденжаповай болон бусадай зүжэгүүд найруулагдан табигдаа.

Драматургнуудай бэлиг шадабарие дээшэлүүлхын тула тэдэнэй зохёолнууд соо томо, шухала характернуудай болон образуудай бии болохын тула юу хэхэ ёhотойб гэһэн асуудал мүнөөдэр бидэнэй сэдьхэлые эзэлнэ. Манай драматургиин ургаха асуудалые шиидхэлгэдэ, ВТО, онсолбол, театрнуудай национальна кабинет, нютагай отделениинүүдтэй хүдэлмэри ябуулдаг таһаг саашадаашье туһалха бээ гэжэ бидэ найданабди. Хамаг харюусалгаяа ондоо зоной эзэн дээрэ ашахала байгаагүймнай мэдээжэ лаб даа, зүгөөр туһаламжа манда хэрэгтэй.

Манай республикын театрнуудта хүдэлдэг актёрнуудан мэргэжэл шадабарие дээшэлүүлгэ хадаа тусхай асуудал. Гүйсэдхэдэг, актерско кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэ партийна болон совет органууд манда горитой анхарал хандуулдаг. Тиимэһээ Ленинградай, Москвагай, Ураалай консерваторинуудые, Москвагай болон Ленинградай театральна институдуудые дүүргэжэ ерэгшэд зохёохы ажалтанай бүлэдэ саг үргэлжэ нэмэжэ байдаг юм. Ленинградта театрай, хүгжэмэй ба кинотой институдай дэргэдэ тусхай студида һурадаг гурим ехэ аша үрэтэй байгаа. Энэл институдые дүүргэжэ гараһан хүнүүд мүноо буряад драмын академическэ театрай гол хүсэн болоод байна бшуу.

Улаан-Үдын хореографическа училищи арба гаран жэлэй туршада баледэй кадрнуудые бэлдэнэ. Анхандаа Ленинградай училищиие дүүргэжэ гараһан нүхэд тус училищида багшалдаг. Харин суута балерина, СССР-эй арадай артистка, Глинкын нэрэмжэтэ РСФСР-эй гүрэнэй шангай лауреат, ялас гэмэ хэдэн олон образуудые сценэ дээрэ бүтээн байгуулһан Л. Сахьянова энэ училищиин уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ юм.

Партиин Буряадай обкомэй бюрогой тогтоолой ёһоор театрнууд зохёохы удхатай шухала олон асуудалнуудые шиидхэжэ байдаг. Тиигэбшье оперо болон баледэй оркестрэй артистнуудай бүридэлые хүсэлдүүлхэ асуудал урдынхи мэтэ хурсаар табигдаһан зандаа. Хүгжэмэй мэргэжэлэй болон драматическа класс байгуулгатайгаар, Зүүн Сибириин соёлой институдта искусствын факультет нээхэ тухай РСФСР-эй Соёлой министерствын коллеги шиидхэбэри гаргаһан байна. Тиимэ факультет нээгдэжэ, һаяын сагуудта сохэдынгөө кадрнуудаар хангагдадаг болохобди гэжэ бидэ найданабди.

Буряадай театрнуудай шеф ёһоной болон зохёохы ажалай холбоонууд амжалтатайгаар хүгжэнэ. Манай оперно театрай болон Ленинградай С. М. Кировэй нэрэмжэтэ оперо болон баледэй суута театрай коллективүүдэй хоорондоо зохёохы хани харилсаатай байха тухай баталһан хэлсээн хоёр жэлэй туршада бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ бидэ омогорхонобди. Ленинградай баледэй, мүн алдар суута театрай зарим мастернуудай — И. Колпаковагай, Г. Комлевагай, Л. Кунаковагай, Н. Курганкинагай, С. Викуловай гастрольнууд Улаан-Үдэдэ угаа ехэ амжалтатайгаар энэ үе соо үнгэрөө. Тиихэдэ оперо болон баледэй манай олон солистнууд стажировко гараһан байна. Оюун бэлигтэ энэ коллективтэ бидэ зүрхэнэй халуун баяр хүргэнэбди.

СССР болон МНР-эй хоорондо соёлой талаар баталагдаһан договорой ёһоор, буряад артистнууд, режиссёрнууд, композиторнууд монгол нүхэдтэеэ холбоо барисаагаа амжалтатайгаар хүгжөөнэ. Буряад драмын академическэ театр монгол драматургида ходо хандадаг, аха дүү орон соогуур гастрольдо ябадаг. МНР-һээ ерэһэн режиссёрнуудай болон уран зураашадай табиһан зүжэгүүд театрай сценэ дээрэ амжалтатайгаар харуулагдадаг. Энэ холбоо барисаагаа саашадаашье бидэ үргэдхэжэ байхабди. ВТО-гой президиумэй туһаламжаар, Монголой театральна бүлгэмтэй холбоо барисаатай болохо хүсэлэнтэйбди.

БАМ-ай баригдажа эхилһэнһээ хойшо манай республикын театрнууд тэрэниие соёлой талаар хангалгада эдэбхитэйгээр хабаадана. БАМ-ай Буряадай участок хадаа эгээл орёо, эгээл хүшэр хубинь юм. Буряадай хойто районуудта шэнэ тосхонууд болон городууд урган бодоно. Улаан-Үдын театрнуудай зарим бүлэгүүд, бригаданууд табан жэлһээ үлүү саг соо 200 гаран зүжэг болон концертнүүдые тэндэхи барилгашадта харуулаа. Уран һайханай коллективүүдтэ, арадай театрнуудта (Буряадай участогта мүнөө арадай гурбан театр бии болонхой) ВТО-гой Буряадай отделениин, республикын Соёлой министерство туһаламжа саг үргэлжэ үзүүлжэ байдаг. Арадай театрнуудай режиссёрнуудай лабораториин ээлжээтэ хэшээлые бидэ нёдондо БАМ-да, Киерэдэхи «Залуу гварди» гэжэ коллективэй үндэһэн дээрэ үнгэргөө һэмди. Ленинскэ комсомолой шангай лауреат Александр Бондариин хүтэлбэрилдэг замай монтернуудай бригада арадай энэ коллективэй гол хүсэн болодог. А. Островскиин, А. Гельманэй, В. Шукшинай, А. Вампиловай пьесэнүүд театрай репертуарта ородог.

КПСС-эй XXVI съездын хүдэлмэридэ хабаадалга хадаа намда ехэ һайн һайхан хэрэг болоо һэн. Олон үндэһэтэ совет соёлой түлөөлэгшэд болохо миниин нүхэд мэтэ, зохёохы ажалтанай хэжэ байһан ажал ябуулгада үгтэһэн үндэр сэгнэлтээр би омогорхоноб. Сценын ажал ябуулагшадта, илангаяа залуу бэлигтэндэ үзэл сурталай хатуужалга, саг үргэлжын һуралсал ямар ехэ удха шанартайб гэжэ би бүришье һайнаар ойлгожо абааб. Энэ хадаа зохёохы ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлаха тухай асуудал, залуу режиссёр болон актёр үглөөдэр театртаа ерэхэдээ, юу асархаб, харагшадтаа юун гэжэ хэлэхэб гэһэн асуудал болоно.

Үсэд шанга, эсэшэ сусашагүй ажал бидэниие хүлеэнэ. СССР-эй бии болоһоор 60 жэлэй ойе, мүн 1983 ондо болохо автономито республикынгаа 60 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ Буряадай театрнуудай коллективүүд бэлдэжэ байна.

Партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, бидэ — Буряадай театрнуудай хүдэлмэрилэгшэд совет арадайнгаа, социалис Эхэ оронойнгоо үмэнэ уялгаяа дүүргэжэ, олон үндэһэтэ совет соёлой саашадаа хүгжэхэ хэрэгтэ өөрынгөө һайн хубитые оруулхабди гэжэ таанадые, ВТО-гой съездын, хүндэтэ делегадууд, этигүүлэн найдуулхыемнай зүбшөөгыт.

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

Буряадай гүрэнэй академическэ драмын театрта …с Гуруевай «Алдуу» … зүжэгэй премьерэ урзэ болобо.

…э зүжэг хадаа мэдээжэ …тын түрүүшын тур…а гээшэ. Зүжэгэй гол … болохо Дугарай роль …дай габьяата артист …китов амжалтатайгаар … Энэл хүнэй ажабай…, наһанайнгаа харгые …лгэ тухай шэнэ драма …нэ.

…рэһэн нютагтаа ажаһуу… механизаторай ажал … гартаа дүйтэй Дугар … зуража, модоор һии…, сүлөөтэй сагаа үнгэр… Тиибэшье уран бэли…дүй дүршэлөө хүгжөөхэ …ан Дугарта амар заяа …ангүй.

…һанайнгаа харгые шэ… болохо тиимэ хүнгэн хэ… бэшэ ааб даа. Алдуу… хэжэрхёод зобохо саг …рта ерэнэ.

…өрынгөө шэлэн олоһон …тэ үнэн сэхэ Дугарые … хүнүүд хүнгэн олзо бэдэрһэн харгы руу түлхинэ. Тэдэ хэд бэ гэхэдэ, библиотекарь Надя, тиихэдэ соёлай таһагые даагша Альфред Чултумович (автор өөрөө энэ рольдо наадана) гэгшэд болоно.

Библиотекарь Надиин мэхэтэйхэн, зоорншэ аяг зангые Буряадай АССР-эй арадай артистка, Буряадай комсомолой шангай лауреат Л. Егорова бэрхээр наадана.

Бусад рольнуудые театрай түрүү артистнууд гүйсэдхөө. Тэдэнние нэрлэбэл, Буряадай арадай артистнууд М. Жапхандаев, Л. Дугарова, артистка Ц. Базарон гэгшэд.

Энэ зүжэгэй уран найруулагша Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша — режиссёр Ц. Цыренжапов, уран зурааша — Е. Будажапова.

Ц. СУЛЬТИМОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: артистнууд М. Жапхандаев, С. Хажитов «Алдуу» гэжэ шэнэ зүжэгтэ наадажа байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

…ЛЖИРАЙ РЕВОЛЮЦИОННО ДАБШАСА

АНДР-эй национальна һайндэр

…—1962 онуудай баа…лата национально-су…тын дайнай эхилһэн…шо 27-дохи жэлэй …жир арад ноябриин …мдэглэхэнь. Энэ дайн…лалта туйлаһанайнь … Франциин «далайн … департамент» бэеэ … байдалтай гүрэн … байгаа. Алжир ара…лалта национально-де…тическа революциин …бйһан, ороноо социа…раа шэглэлэй замда …н, али бүхы дарлалта …гэһөө сүлөө шэнэ об… байгуулжа эхилхэ …олгоһон байгаа.

…одын болон гадаадын … хүсэнүүдэй хэрзэгы … эсэргүүсэлтэ хээшье … Национально-сүлөө… фронт (ФНО) гэдэг …н хүтэлбэри доро ал…рад түүхэтэ богонихон … соо социально-эконо…а үргэн ехэ хубилал…ые хэһэн байха юм. …бэрилэгдэһэн бүхы про…н 90-ээд процентые … промышленностьда … сектор байгуулагда…гадаадын банкнууд бо…страховой компаниинууд …эй мэдэлдэ оруулагда…байгаалиин гол баяли… болохо нефть болон …рэнэй хиналтада абта…айгаа. Бэсэ дааһан бай…жэлнүүдтэ 660 гаран …мышленна предприяти …даа, Алжирай промыш…стьда шэнэ һалбари…—хара ба үнгэтэ метал…, машина бүтээлгэ, …химии болон бусад һал…нууд — байгуулагдаа. …тротехническэ болон …ронно түхеэрэлгэнүү…үйлэдбэрилхэ мүнөөнэй …лекс баригдаа. Констан… хотодохи «Сирта» гэдэг …нальна предприятида …гаһэн тракторнууд хэ…жэлэй туршада оронойНЕ … дээрэ хүдэлнэ, …та бүтээгдэһэн ашаанай …ашанууд оронойрхаргы …ддаар гүйлдэнэ.

…омышленна үндэһэ һуу…байгуулга хүдөө нютагай …ороной бүхы байдалые шэнэдхэн хубилгаха зорилготойгоор аграрна революци бэелүүлжэ эхилхэ арга олгоһон байха юм. Помещигүүдһээ абтаһан газар таряашадта дамжуулагдажа үгтөө. Гүрэнэй техническэ дэмжэлгээр, материальна туһаламжаар тэдэнэр кооперативууд боложо нэгэдэнэ. Элдүүрилэгдэдэг талмайн 93 процентнь таряашадта дамжуулагдан үгтэнхэй. 100 мянга шахуу феллахые нэгэдүүлдэг 6 мянга тухай кооператив эмхидхэгдэн байгуулагданхай. АНДР-тэ бэелүүлэгдэжэ байдаг аграрна реформын зорилгонуул газаргүй таряашадта газар хубааралгаар хизаарлагдаха бэшэ, харин хүдөө нютагта хүниие хүнэй дарлан мүлжэлгые гүйсэд усадхаха гэһэн удхатай гээд Алжирай таряашадай Национальна союзай национальна соведэй һаяхан болоһон сесси дээрэ үшөө дахин тэмдэглэгдэбэ. «Жэшээтэ социалис һуурин тосхонуудые» байгуулга хурдан түргэнөөр бэелүүлэгдэжэ байна. Эндэ уһан, газ, электрын элшэ хүсэн оруулагданхай, мүн һургуулинууд, дэлгүүр, магазинууд, медицинын пункт заабол түхеэрэгдэдэг юм. 300 иимэ һуурин тосхон байгуулагдаа.

Алжир хүн зоной ажаһуудалда мүнгэ зөөри гаргашалгаар Африка болон Азида түрүү һууринуудай нэгые эзэлнэ. Орон дотор түлөөһэгүй медицинскэ хангалга бии болгогдоо, дээдэ һургуулинуудай һурагшадта стипенди үгтэнэ, феллахуудай социальна хангалга һайжаруулагдаа. Элүүрые хамгаалга болон гэгээрэлые хүгжөөлгэдэ айхабтар ехэ анхарал хандуулагдана. АНДР-эй дүрбэдэхи эрхэтэн бүхэн дунда һургуулида, политехническэ училищи гү, али дээдэ һургуулида һурадаг байна.

1976 ондо алжир арадай дииилэнхи олонхинь ороной социалис харгы замые шэлэһэн ушарые батадхаһан Алжирай революциин гол программна документые — национальна хартиие һайшаагаа һэн. «Алжирта байгуулагдажа байһан социализм ажалша арадай гүнзэгы сэдьхэлэй хүсэл эрмэлзэлгэдэ харюусана», — гэжэ тэрээн дотор хэлэгдэнэ.

Социалис байгуулалтын замаар обществоёо шэнэдхэн хубилгахадань, алжир арадта Советскэ Союз үргэн ехэ туһа хүргэнэ. СССР-эй туһаламжа, дэмжэлгээр Алжирта 100 гаран барилга, тэрэ тоодо Эль-Хаджартахи металлургическа комбинадай хоёрдохи ээлжээн баригдаһан гү, али баригдажа байнхай. Тэрэнэй ашаглалгада оруулагдахада, орон жэлдээ 2 миллион шахуу тонно булад, 1,2 миллион тонно шэрэм хахад миллионһоо үлүү тонно прокат үйлэдбэрилдэг болохо юм. Совет геологуудай туһаламжаар Африкада эгээл ехэ мүнгэнэй уһанай хэбтэшэ, түмэрэй, сагаан туулгатай, алтанай, мүн бусад ашагта малтамалнуудтай газар олдоо. Бүхы шахуу хото городуудта совет врачнууд, багшанар хүдэлнэ. Техническэ мэргэжэл олгодог түбүүдтэ совет мэргэжэлтэд дүршэл шадабари ехэтэй 26 мянган хүдэлмэришэдые һургаа. Экономическа эрдэм, техникын талаар совет-алжирай правительствануудай хоорондын саг үргэлжын комисси 12 жэлэй урда тээ байгуулагдаа һэн. Совет-алжирай харилсаае хүгжөөлгэдэ тус комисси ехэ үүргэ дүүргэнэ.

АНДР-эй президент, ФНО гэдэг партиин Генеральна секретарь Ш. Бенджедидэй хани ёһоной албанай хэрэгээр энэ жэлэй июнь һарада ерэлгэ совет-алжир холбоо барисаае хүгжөөлгэдэ шухала шата болоһон байгаа. Хоорэлдөөнэй дүүрэмсээр толилогдоһон хамтын коммюнике дотор СССР болон Алжир хоёр талын харилсаае саашадань үргэнөөр хүгжөөхые хүсэжэ байһанаа мэдүүлбэ.

Тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй бэелүүлдэг гадаадын политическэ хараа шэглэл Алжирай нэрэ хүндые дээшэлүүлээ. Империализмда, сионизмда, расизмда эсэргүүгээр республика эрид шууд тэмсэнэ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүдые, адли тэгшэ эрхын, үнэн зүб ябадалай үндэһэ һуурин дээрэ уласхоорондын экономическа харилсаае тогтоохын түлөө тэмсэнэ. США араб арадуудтай хёмороо зүришэлдөө үүдхэдэг гүрэн болоно гэжэ Алжир түрүүшүүлэй тоодо тооломон юм. Дүтын Зүүн зүгтэ американ сэрэгэй байлгые, Кэмп-Дэвидтэхи урбалгын үгэсөөс таһалдуулхын түлөө тэмсэнэ. Дүтын Зүүн зүгтэ сэрэгэй хёмороо зүришэлдөө үүдхэхэ гэһэн Вашингтоной һаяын ябуулгануудые Алжирай хүтэлбэрилэгшэд эрид буруушаагаа һэн.

Империализмда эсэргүү тэмсэлэй хараа шэглэл бэелүүлхэдээ, Алжир орон дотороо, мүн уласхоорондын оршом соо ехэ бэрхэшээл түбэгүүдтэй ушарна. Зүгөөр эдэ түбэг бэрхэшээлнүүд Алжирай ажалшадые айлгаагүй. Революционно туйлалтануудаа сахин хамгаалгые хүгжөөхые, эрхэ сүлөөгэй, бэсэ дааһан байдалай, хүгжэлтэ дэбжэлтын ба эб найрамдалай суртал һургаалнуудай илан мандахын түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлхые шиидэнхэй байһанаа тэдэнэр үшөө дахин баталба.

К. ДУДАРЕВ,
ТАСС-ай корр.

Эль-Джазаир.

ТАСС АПН ХИЛЫН СААНАҺАА

ПНР-эй СЕЙМ-эй ЗАСЕДАНИ

ВАРШАВА. ПНР-эй Сеймэй ээлжээтэ заседани октябриин 30-да эндэ болоо. Депутадууд ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Ярузельскиин хэлэһэн үгые, тэрэшэлэн ороной 1981 оной социально-экономическа хүгжэлтын түсэбэй, гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай, 1982 оной түсэб болон бюджедэй проект тухай правительствын мэдээсэл сонособо. Нүүрһэнэй промышленностиин ба энергетикын байдалда онсо анхарал хандуулагдаа.

«БИДЭНИИЕ АЙЛГАХАГҮЙ»

ГАВАНА. «Бидэниие айлгахагүй!», «Империализмын заналтанууд буруу һүрэхэ!» гэһэн мэдүүлгэнүүдтэй ехэ митингнүүд, жагсаалнууд бүхы Куба дотор болоно. Социалис Эхэ орондонь эсэргүү дайсан харша ябуулгануудаа улам һүжэрөөхэ гэһэн Р. Рейганэй захиргаанай хараа бодолые хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенциин түлөөлэгшэд зэбүүрхэн буруушаана. СССР-тэй, социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудтай аха дүүтэй хани барисаагаа улам бэхижүүлхэ, амгалан тайбан байдал сахин хамгаалха ба батадхаха зорилготой Кубын Компартиин, республикын правительствын политикые эдэнэр бүрин дэмжэжэ байһанаа элирхэйлнэ.

Американ захиргаанай дай жүрөөдэдэг харата балмад ябуулга дары зогсоохо эрилтэ табихын тула Ольгин хотын түбэй талмай дээрэ 80 мянга шахуу зон суглараа.

Сьего-де-Авила провинцада мүн лэ олон мянган зоной хабаадалгатай митингнүүд болобо. Социализмын туйлалтануудые шуһанайнгаа һүүлшын дуһалда хүрэтэр хамгаалхаар шиидэнхэй байһан тухайдаа мэдүүлнэ.

ЭЗЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙШҮҮЛДЭ ШАНГА ХАРЮУ ҮГЭНЭ

ЛУАНДА. Анголые сүлөөлхэ Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй (ФАПЛА) ба Анголын урда зүгэй Кунене провинци худар добтолон ороһон ЮАР-ай сэрэгүүдэй хоорондо шанга байлдаанууд болоно гэжэ Анголын Арадай Республикын Оборонын министерствын эндэ туйхаглаһан мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

ЮАР-ай хархис сэрэгүүд хуули бусаар эзэмдэгдэһэн Намибиин хилэһээ хойгуур 200 километрэй зайда, байдаг Кахама хотые ээлхэ һэдэлгэ гаргана. Онжива, Шикуссе хотонуудай оршон тойрондо дайсанай вертолетно десант буулгагдаа гэжэ министерство тэмдэглэнэ. Урда-Африкын авиаци Унла Кахама хоёрой хоорондохи харгые хоёр үдэрэй туршада таһалгаряагүй бомбодобо.

ФАПЛА-гай сэрэгшэд дайсанда эсэргүүсэһэн шанга сохилто хэнэ. Байлдаануудай үедэ дайсанай «Импала-2» гэдэг хоёр самолёт, «Пума» вертолёт унагаагдаа. Урда-Африкын сэрэгүүд гээлтэдэ ороно гэжэ мэдээсэл дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнэ.

ГВАТЕМАЛЫН ПАРТИЗАНУУДАЙ ДОБТОЛГО

МАНАГУА. Сэрэгэй хархис диктатурада эсэргүүсэн тэмсэжэ байгаа Гватемалын партизан отрядууд үнгэрэгшэ хэдэн сүүдхын турша соо ороной элдэб районуудта дайшалхы ябуулгануудые эмхидхээ.

Эндэ мэдээжэ болоһоной ёһоор, адли нэрэтэй департаментын захиргаанай түб — Солола хотодо бүлэг патриодууд хэдэн часай турша соо армиин ба полициин томо подразделенинүүдтэй үсэд шангаар тулалдаһан байна.

Энэл үеэр Сучитепекес департаментын түб — Масатенанго хотодо ехэ хүсэтэй бомбо тэһэлэгдэжэ, правительствын байшангууд һандаргагдаа.

Мүн тиихэдэ партизануудай гурбадахи добтолго Эскуинтла хотодо хэгдээ. Абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, тэндэхи сэрэгэй казарманууд ба правительственна хэдэн эмхи зургаануудай байшангууд горитой һандаралда ороһон байна.

Хархис хуули баталагдаба

ЛОНДОН. Консерваторнуудай правительствын бэлдэһэн, «Эрхэтэн байлга тухай хуулиие» Английн парламентын общинануудай палата һайшааба. Имагтал эндэ түрэһэн англичанинууд «ёһотой» эрхэтэд гэжэ тоологдохо болоно. Британиин бусад албатад «хоёрдохи сортын хүнүүд болохонь» гэжэ либеральна партиин түлөөлэгшэ Д. Олтен тэмдэглэнэ. Британска урдын империин колониинууд ба харгалзалгада байһан орон нютагуудай 4,5 миллион шахуу зон шэнэ хуулиин ёһоор «Британиин бүрин эрхэтэн байха эрхэеэ» хаһагдана гэжэ Английн Рейтер агентство бэшэнэ.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛ

РИМ. **ЭКОНОМИЧЕСКА БАЙДАЛЫНЬ УЛАМ МУУДАНА.** Италида тохёолдоһон экономическа кризис улам гүнзэгырэн һүжэржэ байна.

Ороной экономикын байдал һүүлэй үедэ бүри түгшүүрилтэй болоо гэжэ уулзалгада хабаадагшад тусхайлан тэмдэглээ. Жэшээлхэдэ, Италиин промышленна үйлэдбэрилгэ хорожо үргэлжэлһөөр. Энэнь, нёдондо жэлэй энэл үеынхитэй жэшэбэл, байгша оной августда табан процент үлүүтэйгээр доошоо ороһон байна. Хэрэглэмжэнүүдые хангалгын сэнгүүд, тарифууд тон түргэн ба ехээр хүндэрнэ, ажалгүйшүүл улам олошорно. Италидахи «үлүү» хүнүүдэй тоо мүнөө хоёр миллионһоо дээшэ болонхой.

Ороноо «экономическа кризисһээ гаргаха» хэмжээнүүд болгон, 1982 оной гүрэнэй бюджет дотор нютагай захиргаанай зургаануудта зорюулан һомологдодог социальна хэрэглэмжэнүүдэй мүнгые нилээд ехээр хорооха гэжэ правительство хараалаад байна.

ХИТАДАЙ МИНИСТР США ОШОБО

ВАШИНГТОН. Хитадай гадаадын хэрэгүүдэй министр Хуан Хуа Америкын ниислэлдэ ошоод байна. КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьер Чжао Цзыянтай президент Рейганэй Канкунда (Мексикэ) һаяхан уулзаһанай һүүлээр энэ министр эндэ ерээ.

Хитадта американ зэбсэгүүдые үгэхэ тухай асуудал хөөрэлдөөнүүдэй гол темэ болохо ха гээд шэнжэлэгшэд багсаана. Нютагай хэблэлэй мэдээсэлнүүдһээ харахада, хитадууд «редай» гэдэг реактивна һомонуудые, эгээл һайн гэжэ тэндэ тоологдодог «стингер» гэдэг зенитнэ ракетэнүүдые, танк буудаха залууртай ракетэнүүдые США-һаа худалдан абаха һанаатай. Элдэб түхеэрэлгэ хоёр шэглэлтэй техникэ (вертолёдууд, транспортна самолёдууд, ашаанай машинанууд, радиолокаторнуудые) КНР-тэ худалдаха 500 шахуу лицензи США-гай правительство баталһан һураггай.

Уласхоорондын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын үедэ США-гай ба КНР-эй хоорондо горитой алгасалдаанууд гараһан хэбэргүй гэжэ адаглагшад тоолоно. Пекинэй удамаршад американ империализмын сэрэгэй — стратегическэ бүлэглэлтэй үнинэй холбооридодог болонхой. Афганистанда эсэргүү һүйдхэлэй нюуса дай США-тай хамта үүдхэнэ, Вьетнам, Лаос ба Кампучи тушаа дайсан харша хараа бодолнуудые баримтална, Индиин океанда, Дүтын Зүүн зүгтэ американ сэрэгэй баазанууд ба гол эшээнүүдэй үргэдхэгдэжэ байһые һайшаана, дундуур зайда хэрэглэгдэхэ американ шэнэ ракетэнүүдые Баруун Европодо тараан тодхохо түсэбүүдые дэмжэнэ, НАТО-гай бүлэглэлэй сэрэгэй хүсые үргэдхэлгэдэ дуратай байһанаа элирхэйлнэ.

Пекинэй удамаршад империализмтай сэрэгэй-стратегическэ холбоо барисаа туйлаха хараа бодол баримталан, Тайвань тухай асуудалаар буулта хэнэ. Хейгэй хэлэһэнэй ёһоор, хитадууд «Тайбэйтэй холбоо барисаагаа үргэлжэлүүлхэ гэһэн» США-гай һанаашалтые хайхарангүй үнгэрһэн байна. Хитадай удамаршад «солгёон, сортоотой» үгэнүүдые хэлэбэшье, үнэндөө, иимэ ехэ гүрэндэ доромжолхы шэнжэтэй ушар байдалые — «хоёр Хитадай» оршон байлгые тэбшэнэ.

Гэхэ зуура, «Ф-16» гэдэг шэнэ истребительнүүд-бомбардировщигуудые Тайваньда худалдаха гэжэ Вашингтоной соносхоһон түсэбүүд Пекинэй удамаршадые өөрынь арадай үмэнэ тон түбэгтэй байдалда оруулна.

Хитадай премьер президент Рейгантэй Канкунда уулзахадаа, харюугай хэмжээнүүдые абахабди, КНР США хоёрой хоорондын харилсаанай «хэм хэмжээе доошонь оруулхабди» гэжэ занаһан байгаа. Теэд тэрэнь Холбоото Штадуудта балайшье ехээр нүлөөлөөгүй. Яагаашье һаа, Пекин бидэнэй «гарта оронхой» гэжэ США тоолоно. Гүрэнэй секретарь Хейгэй мэдүүлһэнэй ёһоор, Рейганэй захиргаан Тайваниин үмэнэхи уялгануудаа дүүргэхэл байха» гээд хитадуудта тайлбарилһан янзатай.

Адаглагшадай бүгэдэнэй һанамжын ёһоор, Хуан Хуагай дэншэлгэ Пекинэй мүнөөнэй хүтэлбэрилэгшэдэй орондоо баадхаһан, США-гай бага партнёрой ба туһамаршын эшэгүүритэ гутамшаг үүргые бэхилхэ болоно.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ һОНИН

ЭБ НАЙРАМДАЛ БЭХИЖҮҮЛЭЛСЭНЭ

Хираанай-Адагай дунда һургуулиин һурагшадай дунда «Бидэнэртэ дайн хэрэггүй!» гэһэн уряа доро тусхай долоон хоног үнгэргэгдэбэ. Тус һургуулиин түүхын багша П. Г. Цыдыпылов «Дэлхэй дээрэ дайн байлдаанай боложо байһан газарнууд» гэһэн хөөрэлдөө класс бүхэнэй һурагшадтай үнгэргэһэн байна.

Долоон хоногой туршада һурагшадай дунда политическэ плакат, дуунуудай конкурс үнгэргэгдэбэ. Конкурсын дүн гаргахада, 7-дохи «А», «Б», 5-дахи «Б», 8-дахи «Б» классуудай һурагшад илажа гараһан байба. Конкурсдо илагшадта үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

Энэ хэмжээ ябуулгада хабаадагшад дэлхэй дээрэ боложо байгаа үйлэ хэрэгүүдтэ топ зүб сэгнэлтэ үгэжэ, партиин XXVI съездын хараалһан эб найрамдалай программые бэелүүлгэдэ хубитаяа оруулхаар бэлэн байһанаа мэдүүлээ.

Мүн тус һургуулиин багшанар нэгэ үдэрэйнгөө салин, һурагшад зунай һарануудта хүдэлжэ олоһон мүнгөө эб найрамдалай жасада оруулһан байна. Хамта дээрэ 2146 түхэриг эб найрамдалай жасада ороо.

Е. ЕВГЕНЬЕВ.

Хяагтын район.

ФЕСТИВАЛЬ ЭХИЛБЭ

«Байгалай аялганууд-81» гэһэн хүгжэмэй фестиваль оперо болон баледэй театрай ордон соо һаяхан нээгдэбэ. Буряадай филармониин симфоническа оркестрэй концертээр тус фестиваль эхилээ.

Хүгжэмэй һайндэртэ республикын олониитын түлөөлэгшэд, хүгжэмшэд байгаа

Филармониин директор В. Г. Николаев үгэ хэлэжэ, фестивалиин программа тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Удаань Д. Шостаковичой түрэһөөр 75 жэлэй ойдо зорюулагдаһан 2 хубитай концерт шагнагшадай анхаралда дурадхагдаба.

Концертын нэгэдэхи хубида Л. Моросовскиин хүтэлбэри доро оркестр бэлигтэ совет композиторай 5-дахи симфониие гүйсэдхэжэ, харагшадай халуун альга ташалгада хүртэбэ.

Красноярск городһоо ерэһэн хүгжэмшэ Владимир Шварев хадаа агуухэ композиторай фортепьяно дээрэ гүйсэдхэхэ концертые оркестртэй хамта гүйсэдхэжэ, үдэшын хоёрдохи хубиие шэмэглээ. 4 хубита энэ концертые зал соо дүүрэн суглараһан хүн зон амяа даран анхаралтайгаар шагнаһан байна.

Симфоническа оркестрэй концерт балетнэ сюитын хүгжэмөөр дүүрээ.

Фестиваль үргэлжэлһөөр. Үшөө һонин уулзалганууд бидэниие хүлеэнэ.

Н. ЦЫРЕНДОРЖИЕВА.

АЛЬГА ТАШАЛГААР ХҮНДЭЛНЭ

—Манай республикын кукольна театрай дэргэдэ залуу бурлад артистнарһаа бүридэһэн нэгэ бүлэг байгуулагдаа һэн. Тиигэжэ бидэнэр республикынгаа колхоз, совхозуудай ажалшадта концерт наада харуулжа эхилһээр дүрбэн жэл болообди,—гэжэ тус бүлэгтэй хүдөө нютагаар ябалсадаг Буряадай АССР-эй габьялата артист В. Г. Самандуев хөөрэнэ.

Бэлиг шадабаритай залуу артистнуудай энэ бүлэгые Б. Ш. Эрдынеев хүтэлбэрилдэг юм. Тэдэнэр үнгэрһэн үе соо республикынгаа олохон нютагай ажалшадта концерт наада харуулаа. Хүдөөгэй һургуулинуудта, хүүгэдэй саадуудта кукольна зүжэгүүдые харуулдаг, үдэшэндөө ажахын клубуудта хүн зониие олоор суглуулаад, гоё һайхан дуу, хатараа дэлгэхэдээ, хэды пайшаал, магтаалда хүртэнэ гээшэб? Бүлэгэй артистнууд —залуу дуушад Светлана Бабуева, Цыпилма Прокопьева, Туяна Цымпилова, Сэсэг Цыренова, Дагзама Дандарова гэгшэдэй хонгёо пайхан аялгада харагшад альга ташан, баярые хүргэдэг гээшэ. Тиихэдэ дуушан, хатаршан хүбүүдэй дундаһаа Жаргал Жербаев Леонид Хамгушкеев хоёрые онсо тэмдэглэмээр. Эдэ хоёр концертын бүхы программада хабаадалсажа, зүжэг наадаа хүнэй хужарлан харамаар хүнгэн гоё болголсодог гэхэдэ, алдуу болохогүй ха. Илангаяа эдэнэрэй ажахынуудай ажабайдалһаа абаһан шог ёгто зүжэгүүдые хаража һууха да, хүнэй зүрхэ сэдьхэл хүлгэмэ байдаг.

Тус бүлэгэй артистнар Шэтын областиин Агын автономито округэй ажахынуудаар ябаһанаа һаяхан бусажа ерэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу артистнууд «Түнхэн» гэжэ дуу дуулажа байна.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭЙ фототекст.

УРАН ЗОХЁОЛШО ТУХАЙ КИНО

«Исай Калашников. Уран зохёолшо ба эрхэтэн» гэһэн киноочерк Улаан-Үдын телевидениин студида буулгагдаһан байна. Һаяхан киноочеркын харалга тэндэ болобо. Партийна хүтэлбэрилэгшэд, эрдэмтэд, уран зохёолшод, журналистнууд харалгада хабаадаа. Уран зохёолшын һамган — Е. В. Калашникова тэрэ харалгада уригдаа.

Сценариин автор А. Серебряков, режиссёр В. Коренев, кинооператорнууд В. Шитиков, А. Мисников, абяанай режиссёр Г. Булдаева, абяанай оператор В. Градобоева, уран зураашан К. Линхобоев гэгшэд тус киноочерк дээрэ хүдэлмэрилһэн байна. Тус киноочерк 35 минутын туршада үргэлжэлнэ.

Октябриин 31-дэ, үдэрэй 2 час 30 минутада Исай Калашников тухай киноочерк нэгэдэхи программаар харуулагдаха юм.

Ц. ЦЫРЕНОВА.

ГАИ-гай экран

Октябрь һарын гурбадахи долоон хоногой туршада республикын харгы замууд дээрэ усалта дүрбэн ушарал тохёолдоһон байна. Хоёр хүн хүндөөр гэмтээ. Октябриин 25-най үдэр хүүгэдэй техническэ станциин директор В. Булыгин һогтуугаар машина жолоодожо ябаһаар мотоциклаар ябаһан хүниие хүндөөр гэмтээһэн байна. Мүн октябриин 19-нэй һүни ашаанай хоёр машина мүргэлдөө. Прибайкалиин районой райпогой ашаанай машинын жолоошон харгын дүрим эбдээ. Тэрэ урдаһаань ерэжэ ябаһан ашаанай машиные мүргэхэдөө, тээгээд ябаһан ашаагаа эбдэжэ, 1400 түхэригэй гарзада оробо.

Долоон хоногой туршада һогтуугаар машина жолоодожо ябаһан 60 хүн ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэдтэ, нииитын инспекторнуудта баригдаа. Тэдэнэй дундаһаа республикын Элүүрые хамгаалгын министерствын автотранспортна предприятиин жолоошон З. Буянтуев, «Бурятцелинстрой» трестын В. Черников, Онохойн совхозой И. Резанов, Ивалгын кондитерска фабрикын гаражые даагша Ф. Лазарев, Ивалгын мехлесхозой тракторист И. Яковлев болон бусадые нэрлэлтэй.

П. СЕМЕНОВ.

ГАИ-гай хүдэлмэрилэгшэ.

АЯНШАЛХАНЬ

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ эрхим амжалта туйлаһан залуу механизаторнуудта, мал ажал дээрэ хүдэлһэн бүлэг түрүүшүүлдэ ВЛКСМ-эй райкомой аяншалгын путевко барюулагдаа. Эдэнэр Советскэ Союзай түүхэ домогоор баян хото городуудта хүрэхэ юм.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд Константин Галсанов, Борис Будаев, хонишон Оксана Патархеева, «Коммунизм» колхозой мал адуулагшад—аха дүү Клим, Борис Габановууд, «Улаан-Аха» колхозой механизаторнууд Алексей, Даши Гармаевууд, Александр Буханаев, Егор Будаев, Халзан Семенов гэгшэд һонирхолтой аяншалгада ошобо. Эдэнэр Москва—Киев гэһэн маршрутаар ябахань.

Мүн «50 лет Октября» колхозой түрүүшүүл Жамбал Налханов, Субан Гомбоев, Алексей Шарастепанов, Валерий Балданов, Владимир Танхаев гэгшэд Москва шадархи залуушуулай уласхоорондын лагерьта амархаар ошобо.

К. ТУЛУЕВ.

Ахын район.

ЗАВОДОЙХИД АЙЛШАЛБА

Улаан-Үдын авиационно завод Хурамхаанай районтой үниндэй һайн холбоо барисаатай. Тус завод энэ районииие шефтэжэ абаһхай юм. Һаяхан заводой арадай театрай бүлэг артистнууд Хурамхаанай районодо бэлиг шадабаряа харуулба.

Концертнэ бригадада хорёод хүн ороһон байна. Эдэнэй дунда заводой хүдэлмэришэд, алба хаагшад, студентнэр бии. Артистнууд Уланхаан, Дэрээн болон бусад нютагуудаар «Иван да Марья» гэжэ 2 үйлэтэй зүжэг харуулаа. Мүн малшадай гүүртэнүүдтэ, полевой стануудта шүлэг, дуун, хатарһаа бүридэһэн концерт харуулһан байна.

Концертын табигдаха газар бүхэндэ агитбригадын гэшүүдые харагшад халуунаар угтаа, баярлаа.

С. БУДАЕВА.

УНШАГШАДАЙ КОНКУРС

Нарин сэмбын комбинадай «Текстильщик» гэжэ Соёлой ордон соо сээжээр уншагшадай конкурс үнгэргэгдэбэ. Тус конкурс профсоюзуудай XVII съездэ зорюулагдаһан байгаа. Түрүүшынхеэ үнгэргэгдэһэн конкурсдо хорёод залуушуул хабаадаа.

Конкурсын жюри дүн гаргахадаа, совет ороной уран зохёолшодой, поэдүүдэй шүлэг, зохёолнуудһаа хэһэгүүдые уншагшад һайн бэлэдхэлтэй байба гэжэ тэмдэглээ. М. Шолоховой «Хүнэй хуби заяан» гэһэн рассказһаа Р. А. Вахмянин, «Доллар ба түхэриг» гэһэн басни уншаһан Ф. Н. Игнатьева гэгшэд түрүү һуури эзэлээ. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые Л. Ю. Ламбердина, Н. Дашиева, Е. Федотова, М. Сирота эзэлһэн байна. Эдэнэртэ Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаба. Урмашуулгын шангуудта О. Овчинникова, В. Мелкоедова хоёр хүртөө.

Түрүү һуури эзэлһэн комбинадай хүдэлмэришэд шүлэг, зохёолнуудые уран гоёор уншагшадай республиканска конкурсдо хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ.

Ю. БОГОМОЛОВ.

Редактор

Р. Б. ГАРМАЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Ноябриин 2-һоо 8 хүрэтэр

ПОНЕДЕЛЬНИК, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — «Дальние страны» — үхибүүдтэ зорюулагдаһан уран һайханай фильм. 11.25 — В. Моцарт. «Скрипкэ болон альта дээрэ наадагдаха дуэт». 11.45 — «Ан амитадай аймаг». 12.45 — Шэнэ һонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Алжирай Арадай Демократическа Республикын национальна һайндэртэ — Революциин һайндэртэ. Кинопрограмма. 16.15 — «Эжын һургуули». 16.45 — «Поэмы революции»— фильм-концерт.

Улаан-Үдэ. 17.25 — «Ленинскэ альбом». «Халилада үнгэргэгдэһэн дүрбэн үдэр» — телеочерк. 17.45 — Шэнэ һонин. 17.55 — «Спортын һонин».

Орбита. 18.10 — «Совет уран зурагай искусствада В. И. Ленинэй образ». 18.40 — «Арадай аялга дуунууд». 18.55 — «КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө.» Хоёрдохёо хэрэглэгдэхэ неесэнүүдые бодомжотой зүбөөр ашиглаха талаар Ждановай «Азовсталь» заводой дүй дүршэл тухай. 19.40 — В. Маяковский. «Во весь голос». 19.55 — «Бидэ БАМ баринабди!» 20.30 — Концерт. 20.40 — ССР Союзай Гүрэнэй академическэ Бага театрай К. Треневой зүжэгөөр табиһан «Любовь Яровая» гэжэ фильм-зүжэг. 22.00 — «Время». 22.35 — Фильм-зүжэгэй үргэлжэлэл. 00.05 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55 — Дамжуулгын программа. 13.00 — «Пароль во Вселенную» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 13.10 — «Эрдэм наукын байдал». 13.40 — Түүхэ. 6-дахи класс. «Дундада зуун жэлнүүдэй хотодо». 14.10 — «Табан жэл: минии залуу наһан». 14.55 — Физикэ. 6-дахи кл. «Юртэмсын байдалай дулдыдадаг хүсэн». 15.25 — «Мариэтта Шагинян». 1-дэхи фильм. 16.25 — Байгаали шэнжэлгэ. 4-дэхи кл. ...менскэ заповеднигээр ...шалга». 16.45 — «Ол...цы с нашего двора» ...римтата фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00 — ...нинскэ альбом». «Д... Петроградта» — теле... 17.15 — Соносхолнууд.

Орбита. 17.25 — «Х... мүрысөөнүүд».

Улаан-Үдэ. 18.10 — ...гей Лазо» — уран һа... фильм. 19.30 — «Ба... аялга дуунууд-81» гэжэ ...тивалиин түгэсхэлэй ко... Нэгэдэхи хуби.

Орбита. 21.00 — «А... нойрсогты, багашуул». 2... Кубаниин Гүрэнэй хаса... хоорой концерт. 22.0... «Время». 22.35 — «О...ный мост» — уран һай... фильм. 1-дэхи сери. 24... Футболоор СССР-эй че...нат. Нэгэдэхи лигэ. «Л...мотив» (М). — «Метал... (Харьков).

ВТОРНИК, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.45 — К. Тренев. «Любовь Яровая» — фильм-зүжэг. 12.35 — Шэнэ һонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Ереванда үнгэрһэн телевизионно фильмүүдэй бүхэсоюзна IX фестивалиин шангуудта хүртэһэн баримтата фильмүүд. 16.25 — «Ород хэлэн». 16.55 — «Партбилет тухай үгэ».

Улаан-Үдэ. 17.40 — «Театрта болодог уулзалганууд».

Орбита. 18.30 — «Эрдэм наукын байдал». Эрдэм, техникын талаар 1981 оной Ленинскэ комсомолой шангай лауреадууд.

Улаан-Үдэ. 19.15 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа (буряадаар).

Орбита. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — СССР-эй ба Вьетнамай Социалис Республикын хоорондо хани барисаан, харилсаа холбоон тухай договорто гар табигдаһаар жэлэй ойдо. Гүрэнэй дуу, хатарай «Тхонг-Лонг» ансамблиин концерт. 20.25 — «Депутат Балтики» — уран һайханай фильм. 22.00 — «Время». 22.35 — ВЦСПС-эй шангуудта хүртэхын түлөө фигурна халтиралгаар уласхоорондын мүрысөөндэ хабаадагшад уран бэлигээ харуулха. 23.20 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 23.35— «Место работы — космос»— эрдэм дэлгэрүүлгын фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55 — Дамжуулгын программа. 13.00 — «Шатарай һургуули». 13.30 — Географи. 6-дахи кл. «Австралиин ургамалай ба ан амитадай аймаг». 14.00 — Э... Мингуэй. «Ажабайдалай ажал ябуулгын хуудаһан... 14.50 — Хүгжэм. 7-дохи... П. И. Чайковский. «Ж... дүрбэн саг». 15.20 — «... гүрэнэй ба хуулиин гол... дэһэнүүд». 8-дахи кл. ...рэн ба хүн». 15.50 — «М...этта Шагинян». Хоёр... фильм. 16.40 — «Конт... без границ» — эрдэм ...рүүлгын фильм.

Улаан-Үдэ 17.00 — «З...над миром» — бар... фильм.

Орбита. 17.40 — «Ур... аялга һайхан дуунууд».

СРЕДА, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — «Депутат Балтики» — уран һайханай фильм. 11.35 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» 12.35— Шэнэ һонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — «Работать хорошо всегда трудно»— баримтата фильм. 16.35 — «Дохёогоо үгыт, горнистнар!». 17.05 — Уласхоорондын конкурснуудай лауреат А. Гавриловай концерт.

Улаан-Үдэ. 17.45 — «Минии Эхэ ороной үдэр» — үхибүүдтэ зорюулагдаһан дамжуулга. 18.10 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа. 18.40 — «Арадай уран бэлиг» гэжэ телевизионно фестиваль. Захааминай район.

Орбита. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «П. И. Чайковскиин романснууд. 20.20 — «Пять вечеров» — уран һайханай фильм. 22.00 — «Время». 22.35 — А. Блок. «Двенадцать» — фильм-концерт. 23.00 — Футболоор кубогта хүртэгшэдэй мүрысөөн. «Динамо» (Тб) — «Бастиа» (Франци). 01.00 — Футболоор Европын чемпионуудай кубок. «Динамо» (Киев) — «Аустрия» (Австри). 2-дохи тайм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55 — Дамжуулгын программа. 13.00 — «Таанад, түрэлхидтэ». 13.30 — «Революционно плакат». 14.30 — Түүхэ. 4-дэхи класс. Крепостной уран бэлигтэнэй бүтээлнүүд тухай. 15.00 — Хими. 10-дахи кл. «Синтетическэ каучук». 15.30 — «Номдо гамтайгаар хандагты». 16.00 — «Түүхын хуудаһанууд». «Октябриин урда тээ». «В. И. Ленинэй нюуса байдалда байһан һүүлшын үдэрнүүд». 16.40 — «Размышления об энергетике и водороде» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00 — Б...дай АССР-эй Гостелер...гой арадай инструмент... оркестрэй концерт. 17.2... «Гаанад, агитаторнууд... политинформаторнуудта».

Орбита. 17.45 — «Залу...лай адрес». 18.45 — Мо...гай Ленинэй орденто... округой дуу, хатарай а...блиин концерт.

Улаан-Үдэ. 19.45 — С...холнууд.

Орбита. 20.00 — «Хүд... ажал хэрэгүүд». 21.00... «Амгалан нойрсогты, ...шуул». 21.15 — Уласхоо...дын һонин. 22.00 — «Вре... 22.35 — «Рассказы о ...ти» — уран һайханай ф...

ЧЕТВЕРГ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05—Мультфильмнүүд. 10.35 —«Пять вечеров»—уран һайханай фильм. 12.15—Түбэй телевидениин ба бүхэсоюзна радиогой симфоническа болон эстрадна хүгжэмэй оркестрэй концерт. 12.40—Шэнэ һонин. 15.10—Дамжуулгын программа. 15.15—Шэнэ һонин. 15.35 —«Шинии ажал—шинии туйлалта». Кинопрограмма. 16.00 —«Шатарай һургуули». Разрядтайшуулай класс. 16.30—Советскэ Союзай Герой, СССР-эй летчик-космонавт Г. С. Титовтой «Орленок» телестудиин эдир корреспондентнүүд уулзаха.

Улаан-Үдэ. 17.15—«Байгал» —мэдээсэлэй программа.

Орбита. 17.45—РСФСР-эй ба Монголой Арадай Республикын хоорондо хани харилсаа тогтооһон тухай хэлсээнэй 60 жэлэй ойдо. «Дружба и братству верны»—баримтата фильм. Монголой Арадай Республикын Гүрэнэй дуу, хатарай ансамблиин концерт. 18.40 — «Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет».

Улаан-Үдэ. 19.15—Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар).

Орбита. 19.30—Футболоор УЕФА-гай кубок. «Кайзерслаутерн». (ФРГ) ба «Спартак» (М). ФРГ-һээ дамжуулагдаха. 21.15 — Футболоор кубогта хүртэгшэдэй мүрысөөн. «Эйнтрахт» (ФРГ) — СКА (Ростов-на-Дону) 2-дохи тайм. ФРГ-һээ дамжуулагдаха. 22.00 — «Время». 22.35—Останкинодахи концертын студида политическэ дуунай үдэшэ. 00.10 —«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Тени исчезают в полдень»—уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 14.20—«Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 15.25—«Сугтаа эбтэй бүлэбди». 15.55—Мультфильм. 16.15—Эдир техни...тэ зорюулагдаһан дамжу...

Улаан-Үдэ. 17.00—Сонос...нууд.

Орбита. 17.15—Бадминто... уласхоорондын мүрысөө...

Улаан-Үдэ. 17.45—«Б...поздүүдэй шүлэгүүд». 18... «Экран»—суглуулбари.

Улаан-Үдэ. 19.30—«Ура... маршнууд, вальснууд».

Орбита. 20.00—«...-дахи ...ди». 21.00—«Амгалан ной...ты, багашуул». 21.15—«М...нүүд болон выставкын за...даар». 21.45—«М. Глинкы...манснууд». 22.00 — «Вр... 22.35 — «Призвание» — ...һайханай фильм. 23.50—...кейгээр СССР-эй чем... «Спартак»—«Динамо» (М)...

ПЯТНИЦА, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55— Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05—«Беспокойное лето» — уран һайханай фильм. 11.15— Оренбургын Гүрэнэй ород арадай хоорой концерт. 12.00 —Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүдэй программа. 12.40 — Шэнэ һонин. 15.10—Дамжуулгын программа. 15.15—Шэнэ һонин. 15.35—Ороной телестудинуудай баримтата фильмүүдэй программа. 16.15 — Үхибүүдэй «Трембита» ансамблиин концерт. 16.45—«Москва ба москвагайхид». «Жэлэй даабариие ноябриин 7 хүрэтэр дүүргэхэ» гэһэн үүсхэл гаргагшад тухай. 17.15—С. Прокофьев. «Оркестртэй хамта фортепьяно дээрэ наадагдаха 1-дэхи концерт».

Улаан-Үдэ. 17.30—«Байгал» —мэдээсэлэй программа. 18.00 — «Ленинскэ альбом». «Республикадэ амгалан байдал хэрэгтэй»—телеочерк.

Орбита. 18.20—Мультфильмнүүд.

Улаан-Үдэ. 18.35—Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшүүлдэ зорюулагдаһан концерт-амаршалга. 19.10 — «...нинтэй уулзалга».

Орбита. 19.20—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 19.35 — «Театрта болоһон уулзалганууд». 21.15 — «Время». 21.55 — **Агуухэ Октябриин социалис революциин 64 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан. Һайндэрэй концерт.** Кремлиин Съездүүдэй ордонһоо дамжуулагдаха.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Миколка-паровоз»—үхибүүдтэ зорюулагдаһан уран һайханай фильм. 14.30—Мультфильм. 14.50 — «Бидэ БАМ баринабди». 15.20 —«Революциин ба граждан дайнай дуунууд». 15.40—«Баатаршалга». 16.10—Баянистнуудай оркестрэй концерт. 16.35 —«И торжественно клянусь...» —баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00 — «Поют пионерские горны»—фильм-концерт.

Орбита. 17.30—Н. О...ский. «Ажал ябуулгын ...һанууд».

Улаан-Үдэ. 18.20—«Лен... альбом». «Буһалгаае да... — телеочерк.

Орбита. 18.35—Электро...жэмэй инструментнүүдэй ...самблиин концерт.

Улаан-Үдэ. 19.20—«В ...испытаний»—фильм.

Орбита. 20.00 — «Де... Бедный — революциин ...тан дуулагша». 20.55—«А...лан нойрсогты, багаш... 21.10—«Время». 21.55— С... композиторнуудай зохё...дай симфоническа конц... 23.00—Баримтата фильм... программа. 23.45—Хокке... СССР-эй чемпионат. ЦС... «Химик» (Воскресенск).

СУББОТО, 7

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН СОЦИАЛИС РЕВОЛЮЦИИН 64 ЖЭЛЭЙ ОЙ

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00—«Время».

Улаан-Үдэ. 10.05 — **Соведүүдэй талмай. Агуухэ Октябриин социалис революциин 64 жэлэй ойдо зорюулагдаһан Улаан-Үдэ хотын ажалшадай түлөөлэгшэдэй һайндэрэй жагсаал.**

Орбита. 12.30—«Люблю тебя, моя Россия»—фильм-концерт. 13.20—«Түрэл орон доторнай». Кинопрограмма. 14.05—«СССР-эй арадуудай дуу, хатар». 14.45—**Москва. Улаан талмай. Агуухэ Октябриин социалис революциин 64 жэлэй ойдо зорюулагдаһан сэрэгэй парад ба ажалшадай жагсаал.** 17.00 — Пионернүүдэй һайндэрэй концерт. 17.30—Мультфильм. 17.40 — «Ленин 1918 ондо» — уран һайханай фильм. 19.45—«Сэнхир галхан». 22.00—Агуухэ Октябриин социалис революциин 64 жэлэй ойдо зорюулагдаһан сэрэгэй парад ба ажалшадай жагсаал тухай репортаж. 23.15—Совет болон хариин гүрэнүүдэй спортсмонүүд бэлиг шадабаряа харуулха. 23.35—Эстрадна программа. 01.25—Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 10.05—Эдир дуушадай концерт. 11.05—«Первый чкаловский перелет»—баримтата фильм. 11.35—Совет поэдүүдэй Октябрь тухай шүлэгүүд. 12.10—«Революция продолжается»—баримтата фильм

Улаан-Үдэ. 12.30—«Год 1917» —баримтата фильм. 13.15 — «Живой Ленин»— баримтата фильм. 13.40 — «Мы—пионеры»—баримтата фильм.

Орбита 14.45 — **Москва. Улаан талмай. Агуухэ Октябриин социалис революциин 64 жэлэй ойдо зорюулагдаһан сэрэгэй парад ба ажалшадай жагсаал.** 17.00 —Пионернүүдэй һайндэрэй концерт. 17.15 — «Үнэн зүрхэнһөө». Мурманскын загаһашадтай уулзалга. 19.05—«Залуушуулай адрес». 20.15—«Амгалан нойрсогты, багашуул». 20.30—Д. Фурмановай түрэһөөр 90 жэлэй ...до. «Чапаев»—уран һай... фильм. 22.00—Агуухэ О...риин социалис револю... 64 жэлэй ойдо зорюул...һан сэрэгэй парад ба ажа...дай жагсаал тухай репор... 23.15—«Сердце России»— һайханай фильм.

ВОСКРЕСЕНИ, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00—Шэнэ һонин 9.20—«Зарядкадаа зогсогты!» 9.40—«Будильник». 10.10 —Эрдэм, техникын талаар 1981 оной СССР-эй Гүрэнэй шангуудай лауреадууд. 10.55— «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 11.55—«Үглөөнэй почто» —хүгжэмтэ программа. 12.25 —«Промышленностиин ба хүдөө ажахын ажалшад—1981 оной СССР-эй Гүрэнэй шангуудай лауреадууд». 13.25— «Золотые туфельки»—үхибүүдэй уран һайханай фильм. (1-дэхи, 2-дохи серинүүд). 15.35—«Хариин гүрэнэй айлшад Советскэ Союз тухай хөөрэхэ». 15.50—«Хүгжэмтэ киоск». 16.20—«Литература, искусство болон архитектурын талаар 1981 оной Гүрэнэй шангуудай лауреадууд» 17.45—Мультфильм. 18.00—Киноконцерт. 18.45—Уласхоорондын һонин. 19.45—«Киногоор аяншалагшадай клуб». 20.45—«Это было за Нарвской заставой» — хүгжэмтэ фильм. 22.00—«Время». 22.30—Д. Фурманов. «Ажал ябуулгын хуудаһан... Түрэһөөр 50 жэлэйнь... 23.15—А. Бородин. «2... квартет». 24.00—Футбо... СССР-эй ... (М)—«Динамо» ... —Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 15.15—Дамжу... программа. 15.20—«һоло... Арадай уран бэлигэй те...зионно программану... уласхоорондын IV фест... 15.50—«Манана» — үхиб... уран һайханай фильм. 17... «Кино харагшадай анхар... 17.45 — «Ан амитадай ай... 18.45—«Хатарай «Свита... ансамблиин концерт. 1... «И это все о нем...»—оло...ритэй уран һайханай ф... 3-дахи сери. 20.05—«Х... гүрэнүүдэй эстрадын ... дуунууд». 20.50—Совет ... зураашалай бүтээлнүүдэй ...жэ. 21.00—«Амгалан ной...ты, багашуул!». 21.15—«К...вая солнца»—гэһэн дам...га. 22.00—«Время». 22.30—...болоор СССР-эй чемп... «Спартак» — «Черномо... (Одесса).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда «Агуухэ Октябрьда — ажалай бэлэгүүд» — материалнуудай суглуулбари. «Хуушан янзаараа» — Я. Николаевай статья. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые бүридэлдэ абаһан тухай һунгуулиин окружной комиссинуудай мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаһанда: Партийна ажабайдал — «Үе саг харуулха» — Ч. Гомбо...най статья.

Гурбадахи хуудаһанда «...сенистнуудай арга мэхэ» — М. Гольденбергын статья. «Совет эрдэмтэдэй шэнэ амжалта» — ТАСС-ай материал. Хилын саанаһаа телетайпаар абтаһан мэдээсэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Шэнэ һонин» — материалнуудай суглуулбари. «Жэрылдэшэһэн автомобильнууд» — П. Семенов ба Г. Башкуевай фельетон. Спортын һонин. Телевидениин программа. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

ВОСКРЕСЕНИ, 1 НОЯБРИИН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — «Зарядкадаа зогсогты!» 10.05 — Алжирай арадай хатарай концерт. 10.30— «Будильник». 11.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 12.00 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 12.45 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ программа. 13.15 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.15 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 15.15— Хүгжэмтэ киоск. 15.45 — В. Черных. «Дело Боброва». Воронежэй А. Кольцовэй нэрэмжэтэ драмын театрай зүжэг. 18.10 — Уласхоорондын һонин. 18.55 — «Тайна страны Земляники». «Петя и робот»— мультфильмнүүд. 19.30 — 19.45 — Зэбһарлалга. 19.45 —«Циркын арена дээрэ». 20.20 — Экран дээрэ кинокомеди. «Сердца четырех» — уран һайханай фильм. 22.00 —«Время». 22.35 — Футболой шэнжэлэл. 23.05 — «Баримтата экран». 24.00 — Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 13.45 — «Отец и сын»—уран һайханай фильм (2 дохи сери).

Орбита. 15.15 — Дамжуулгын программа. 15.20 — «Илагшад» — фронтовой ханинарай клуб. 16.45 — «Дуулаял, ханинар» — хүгжэмтэ программа. 18.25 — «Киногой шэнжэлэл». 19.10 — «И это все о нем» — телевизионно олон серитэй уран һайханай фильм (2-дохи сери). 20.25— «Про маму» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 20.35 — «Һолонго». Арадай уран бэлигэй телепрограммануудай уласхоорондын IV фестиваль. Грециин арадай хатарнууд. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». «Трям, здравствуйте» — мультфильм. 21.15 — «Урданай аялга хүгжэмэй концерт». 22.00 — «Время». 22.35 — «К новому берегу»— уран һайханай фильм.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35. редактор—2-54-54. приемная —2-54-93, зам. редактора—2-68-03, зам. редактора—2-62-62. отв. секретарь —2-50-52 секретариат—2-66-76. отделы: партийной жизни—2-60-91, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства —2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-6?-58, культуры и школ—2-60-21 информации—2-34-05, перевод—2-54-93, писем и селькоров —2-67-81, корректорская—2-35-95, машинное бюро—2-57-63, фотолаборатория—2-33-61, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств полиграфии в книжной торговли.

Н-01785. Заказ № 251. Индекс